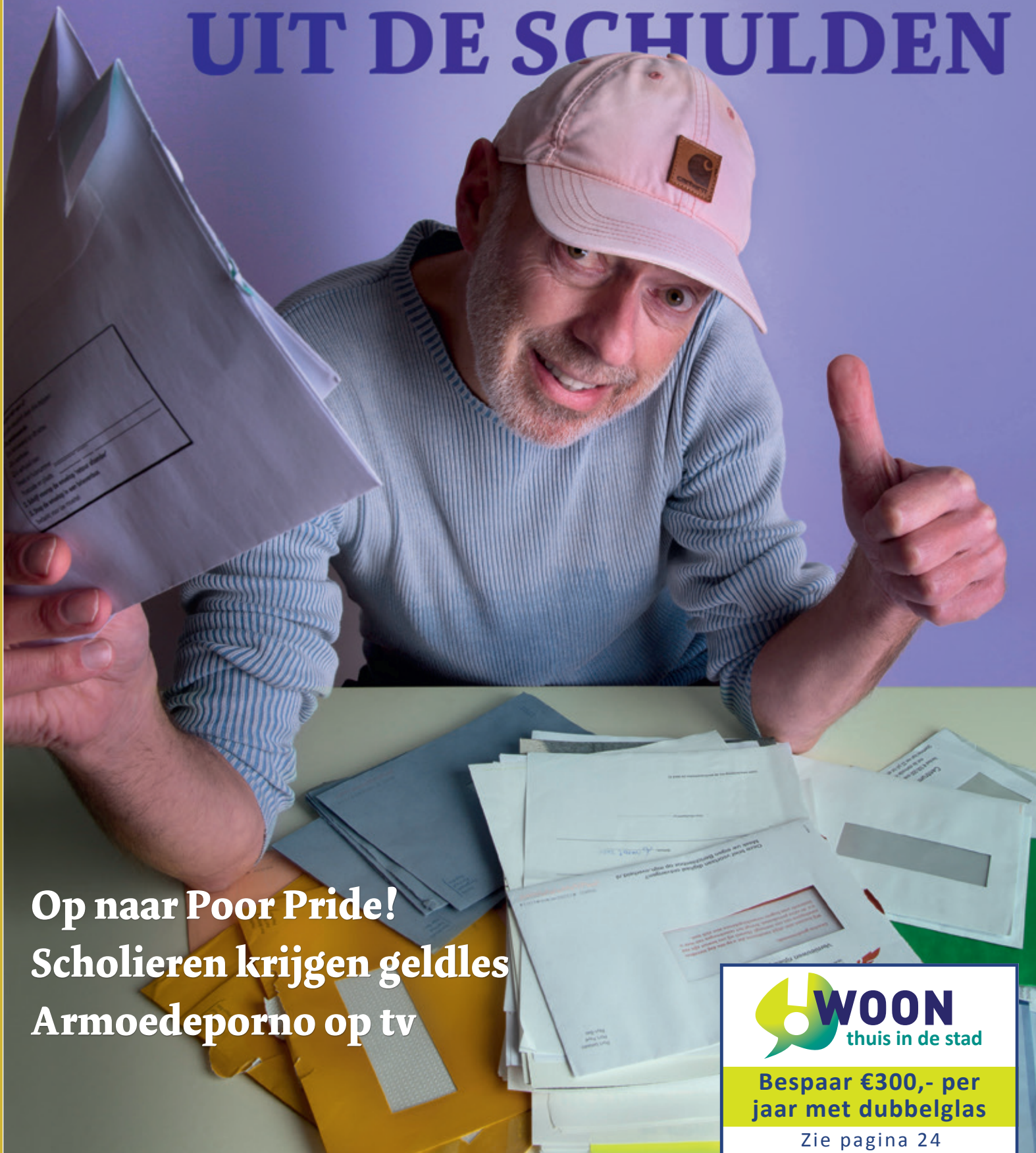
**Problemen met
uw uitkering?****Walker & Wittensteyn**
advocaten**020-6730055**woensdag 10.00 tot 12.00 uur
gratis inlooppreekuur

Zie advertentie op pagina 38

UIT DE SCHULDEN

Op naar Poor Pride!
Scholieren krijgen geldles
Armoedeporno op tv

 WOON
thuis in de stad**Bespaar €300,- per
jaar met dubbelglas**

Zie pagina 24

www.wooninfo.nl/energie

GRATIS ADVOCaat VOOR MINIMA!

Bij problemen met:

Uitkeringen

- afwijzing
- beëindiging
- terugvordering
- fraude/boetes

Huurrecht

- overlast
- huisuitzetting
- gebreken
- huurachterstand

Overig

- strafzaken
- arbeid/ontslag
- schuldsanering
- en meer!

Bel of WhatsApp! **06 - 57 44 02 04**

Of kijk op:

www.mousadvocatuur.nl
info@mousadvocatuur.nl

GRIP OP UW LEVEN

Steun als het even niet meer gaat

CentraM biedt ondersteuning:

- bij het omgaan met geld(problemen)
- bij het zo lang mogelijk gezond en zelfstandig thuis blijven wonen
- bij problemen in relaties en een veilig thuis
- voor mantelzorgers

CentraM ondersteunt en verbindt bewoners en geeft informatie & advies. U kunt altijd gratis bij CentraM terecht, een verwijzing is niet nodig.

U kunt contact met ons opnemen via:

020 - 557 33 38 • tussen 9 en 12 uur.

U kunt ook langs komen bij een van onze pluspunten in de buurt. Voor meer informatie en adressen kijk op onze website:

www.centram.nl

Naar elkaar luisteren Met elkaar praten Van elkaar leren in de **Multiloog®-bijeenkomsten**

november 2020 in Amsterdam

Thema: Communicatie over ervaringen in het dagelijks leven

Op maandag 16 november, gaan we weer online met de bijeenkomst vanaf 14.30 tot 16.30 uur.

plaats: Willem de Zwijgerlaan 153, ism Buurtkamer de Besteväer
 dag & tijdstip: dinsdag 24 november, 18.00 - 20.00 uur
 openbaar vervoer: tram lijn 19, bus 18 en 80

Toegang: gratis
 Inloop: een half uur voor aanvang
 Telefoon: 020 684 80 12
 Website: www.inca-pa.nl

Met steun van: Gemeente Amsterdam (Dienst OJZ) en Stichting Vrienden van Multiloog®

Graag i.v.m. corona maatregelen opgeven (Multiloog@gmail.com)

DE BIJSTANDSBOND EN ADVOCaat MARC VAN HOOFF

- Inloopspreekuur
- Juridische en sociale begeleiding
- Iedere dinsdag en donderdag van 11.00 - 16.00 uur
- Ook voor aangifte inkomstenbelasting

We gaan mee naar gesprekken waar je tegen opziet

Da Costakade 162, Amsterdam
 E-mail: info@bijstandsbond.org
 Telefoon: 020 - 689 8806
 Ledengiro: NL22 INGB 0004 5548 41

IN DIT NUMMER

10 Interview: Stella de Swart over schulden en armoede

17 Geldles voor jongeren in Zuidoost

20 Armoedeporno op televisie

22 Waar blijft de Poor Pride-beweging?

EN VERDER

- 4** De maand MUG
- 6** MUG actueel
- 8** Interview: Marjolein Moorman over schuldenrust
- 9** Zelf je schulden regelen
- 12** Ervaringsverhalen van schuldenaren
- 14** Interview: Nadja Jungmann
- 18** Het dagboek van hulpverlener Meredith Smith

RUBRIEKEN / COLUMNS

- 6** Mijn huishoudboekje
- 7** Van de redactie
- 15** Gastcolumn: Emma Brunt
- 28** Culturele agenda
- 34** Betoog / Jacques Peeters
- 36** Participatieraad
- 38** Pro Deo / Sociaal Raadslieden
- 39** Koken met Puck
- 40** Klerenzooi / Mijn hobby
- 41** Gratis / Geknipt

25 Pantar

KUNST & CULTUUR

- 26** Vers
- 28** Fijn ding: brugornament
- 29** 020schrijft: Daan Heerma van Voss

pagina

36

Advertenties

**Problemen met
uw uitkering?**

**GRATIS
AFSPRAAK!**

woensdag 10.00 tot 12.00 uur gratis inlooppreekuur

Walker & Wittenleger
advocaten

020-6730055

www.walkerwittenleger.nl

Problemen met uw uitkering?

Schuldsanering?

Strafzaak?

Echtscheiding?

Ontslag?

Huisuitzetting?

Gedagvaard?

Uithuisplaatsing/ots/alimentatie/gezag?

Bel direct: 020 - 470 35 58

mr taelman
ADVOCATEN
voorheen Boogert & Haring Advocaten

Gratis inlooppreekuur:
bel voor een
vrijblijvende afspraak

tt. Neveritaweg 55a
1033 WB Amsterdam
gratis pont vanaf CS
naar NDSM-werf

info@taelmanadvocaten.nl

DE MAAND MUG

BEGROTING 2021: MEER GELD VOOR SUBSIDIE-BANEN

Ondanks de corona-crisis bezuinigt Amsterdam in 2021 niet op bijstand en armoede-regelingen. Er is een banen-plan voor 2.000 bijstanders. Amsterdam heeft volgend jaar 200 miljoen euro minder inkomsten. Dat gat in de begroting van 2021 wordt grotendeels gevuld door in te teren op de financiële reserves van de stad én door te bezuinigen op het ambtelijk apparaat: 'Nieuwe' bijstanders krijgen voorrang bij het zoeken naar werk, de armoedegrens komt definitief op 120 procent van het wettelijk sociaal minimum (WSM), en er is tijdelijk extra geld voor de armoede-regelingen. Er komen 2.000

gesubsidieerde banen voor mensen in de bijstand, onder meer door een uitbreiding van de Werkbrigade. Voor deze banen trekt de gemeente jaarlijks 16 miljoen euro uit. De begroting van de armoede-regelingen (80 miljoen euro) en de schuldhulpverlening (30 miljoen euro) blijft ongewijzigd, en gaat tijdelijk zelfs omhoog, schrijft het college. 'In 2021 moeten we met dezelfde middelen meer mensen bereiken. Het college van B en W van de gemeente Amsterdam stelt daarom in 2021 en 2022 incidenteel 5,6 miljoen euro extra per jaar beschikbaar om de gevolgen van de coronacrisis te verzachten en extra te investeren in mensen met het laagste inkomen.'

GOEDKOPER LENEN BIJ STADSBANK VAN LENING

Het systeem van belenen van sieraden en andere kostbaarheden bij de Stadsbank van Lening gaat op de schop met voortaan twee tarieven. Nu bedraagt de leenvergoeding 15 procent per jaar. Wie een sieraad in onderpand heeft gegeven tegen een geldbedrag, kan dat terugkopen nadat het beleende bedrag plus een beleen-vergoeding van 15 pro-

cent per jaar is betaald. Vanaf volgend jaar gaat dit systeem op de schop, en komen er twee tarieven: een voor belenen tot €800,- (10 procent per jaar) en een voor hogere beleningen (18,6 procent per jaar). Hiermee hoopt het college dat vooral minima beter worden bediend. 'Minima belenen vaker een bedrag lager dan €800,- en zullen dan ook veelal onder dit lage tarief vallen. Kwetsbare Amsterdammers die behoefte hebben aan extra financiële ruimte kunnen zodoende in deze economisch zware tijden als gevolg van de corona-crisis goedkoper belenen.'

ONLINE CHATTEN OVER SCHULD IN ZUIDOOST EN OOST

Mede door de corona-crisis loopt er een proef in Zuidoost en Oost met online dienstverlening voor mensen met (beginnende) geldproblemen: een chatbot. Het doel is om vragen van Amsterdammers met (beginnende) geldproblemen op een laagdrempelige manier te beantwoorden. Dat kan anoniem. De verwachting is dat vooral jongeren (18 – 27 jaar) de chat zullen gebruiken. De pilot loopt tot april 2021. Live chatten kan via madizo.nl

Omarmprijs 2020 voor Studiezalen

Studiezalen van Abdelhamid Idrissi en zijn team werd door de jury van de Omarmprijs 2020 op 22 oktober in Pakhuis de Zwijger verkozen tot het beste initiatief om de armoede in Amsterdam te verkleinen. De prijs is een geldbedrag van €5.000,-. Idrissi: "Van het geld willen we iets leuks gaan doen voor het team en arme gezinnen ondersteunen." Door de coronacrisis waren er geen bezoekers, maar was er een online stream en live televisie-uitzending. Beeld Sodis Vita

FINANCIËLE SPREEKUREN GOED BEZOCHT

Op inmiddels 62 plekken in de stad is er een inloopsprek-uur voor Amsterdammers met (beginnende) schulden. In 2019 werden de spreekuren 68.000 keer bezocht (2017: 36.000). De populariteit van deze spreekuren laat zien dat veel Amsterdammers behoefte hebben aan ondersteuning bij hun financiële administratie. Via www.amsterdam.nl/werk-inkomen/pak-je-kans/hulp-bij-geldproblemen kunnen mensen direct informatie vinden over de spreekuren. Die vinden nu vooral telefonisch plaats vanwege corona.

**GRATIS TELEFOONNUMMER
BIJ GELDZORGEN**

Wie geldzorgen heeft kan het gratis telefoonnummer 0800-8115 bellen. Medewerkers van de telefoonlijn denken met je mee en kunnen je in contact brengen met de juiste hulp in de buurt. Bellen kan ook anoniem. De Nederlandse Schuldhulprouwe heeft dit nummer geopend om mensen met geldzorgen persoonlijk te helpen. Het Nibud vindt de hulplijn een goed initiatief omdat de hulplijn de drempel verlaagt om hulp te zoeken.

**JONGEREN KUNNEN TERECHT
BIJ HET JONGERENPUNT**

Als je tussen 18 en 27 jaar bent en geldproblemen hebt of (beginnende) schulden, dan

kan de jongerenadviseur bij het Jongerenpunt in de wijk je verder helpen. In elk stadsdeel is een Jongerenpunt. Vanwege corona kun je er digitaal en telefonisch terecht. Als het noodzakelijk is, wordt er een afspraak gemaakt. Dakloze jongeren kunnen zich op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag in de ochtend melden bij de inloop op de Jan van Galenstraat 323. Meer info: amsterdam.nl/werk-inkomen/jongerenpunt/geldzaken.

**EIGEN HUIS EN SCHULDEN?
BEL HET HYPOTHEEKTEAM**

Wie een eigen woning heeft en schulden door gas, licht, water of de hypotheek, kan het Hypotheek-team bellen. Schuld-hulpverleners geven professio-

neel advies. 020 252 6000 of mail hypotheekteam@amsterdam.nl

**MINDER INKOMEN? LEES DE
NIBUD GELDKRANT**

Wie door de corona-crisis opeens geen of minder inkomen heeft, kan praktische adviezen en tips vinden in de special Nibud Geldkrant. Ook staat op de website van Nibud de Geldwijzer Corona nibud.nl/special/geldwijzer-corona. met een overzicht van financiële hulp.

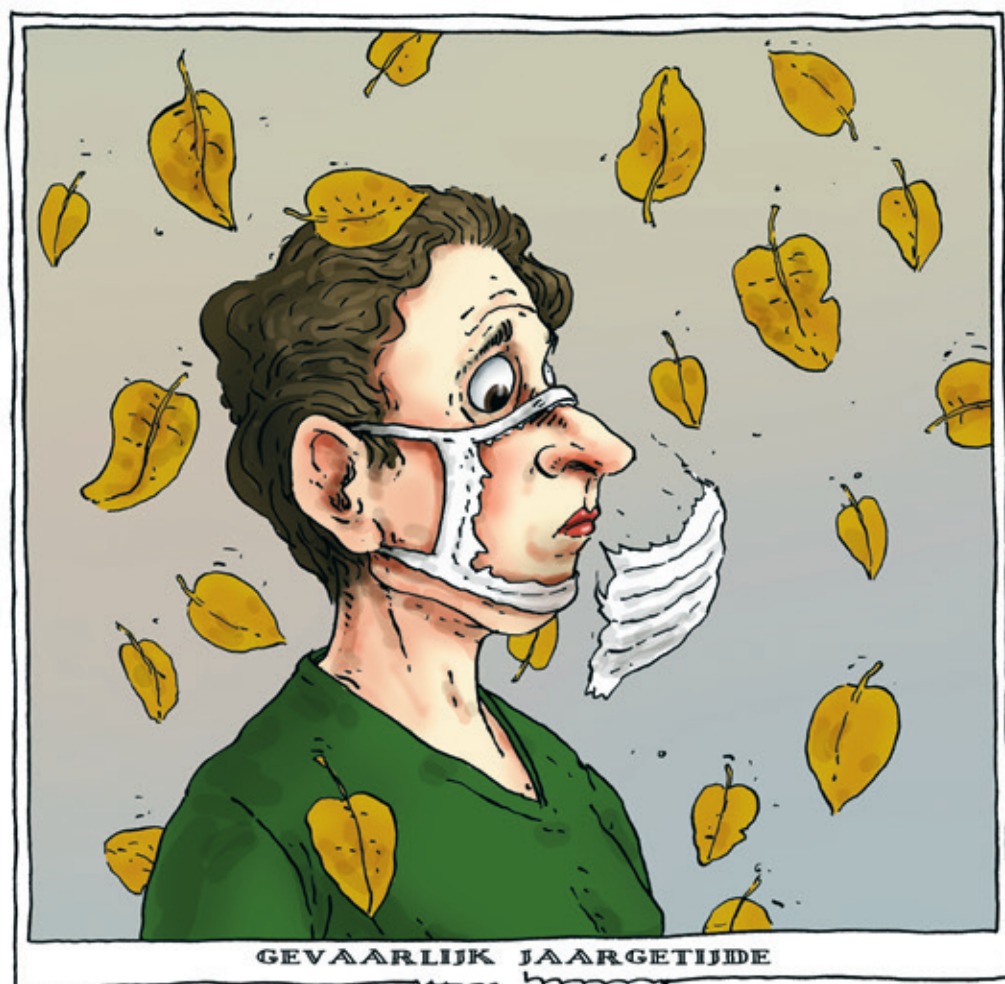
**GRATIS HULP BIJ
GELDPROBLEMEN**

Geen geld meer om de boodschappen te doen of de huur te betalen? Rekeningen niet kunnen betalen? Onbegrijpelijke brieven in de bus? Wie financiële problemen heeft door de crisis of schulden kan in elk stadsdeel gratis hulp krijgen. In stadsdeel Noord zit Doras. Tel 020 435 4555, doras.nl of voor jongeren: 06 5131 0171, jong@doras.nl. In Oost zit Civic Amsterdam. Tel 020 665 8001, civicamsterdam.nl en Dynamo 020 460 9300 of dynamo-amsterdam.nl. Voor jongeren in oost: Dynamo 06 4794 1362 | 06 2263 5249, dynamojongeren.nl. In Zuid kun je bellen met PuurZuid 020 235 9120, puurzuid.nl. Zuid-oost: stichting MaDi Zuidoost 020 314 1618, madizo.nl. Jongeren kunnen hier ook terecht. In centrum bel je met CentraM 020 557 3338, centram.nl. Jongeren in het centrum kunnen Puur-Zuid bellen 020 235 9120. Wie in West woont kan terecht bij Combiwel de Geldcoach 020 723 1150, hulpenadvies.combiwel.nl. In Nieuw-West is er SEZO 020 667 5100, sezo.nl. Jongeren kunnen info vinden op jongerenengeld.nl. Dat geldt ook voor jongeren in Centrum en West.

RECTIFICATIE

In MUG Magazine van oktober is een fout gesloten. In het stuk Amsterdam breidt schuldhelp zzp'ers uit op pagina 4 staat het verkeerde nummer. Amsterdamse ondernemers die gebruik willen maken van de schuldhelp-verlening kunnen bellen naar: 020 252 6000 en vragen naar Team zelfstandigen.

Joep Bertrams

Het laatste nieuws van MUG Magazine kun je elke dag lezen op: mugmagazine.nl. Kijk ook op onze Facebookpagina, Twitter en Instagram.

“Mijn moeder en ik woonde in een huurwoning, maar na tien jaar besloot ze om zelfstandig te gaan wonen. Ik zat met een vierkamerwoning en hoge lasten. Mijn moeder lette altijd op mijn uitgaven, maar met haar vertrek werd ik ongeremd en roekeloos.

Ik kocht wat ik kon vinden en at vaak buitenshuis, waardoor ik in de financiële problemen kwam. Mijn energierekening betaalde ik niet, zodat ik werd afgesloten en een jaar zonder gas en elektriciteit zat. Een rottijs, geen warm water en 's avonds in het donker.

Ik ben hulp gaan zoeken bij een schuldhulpverlener.

Via de gemeentelijke Kredietbank lukte het om tot een afbetalingsregeling te komen. Er werd maandelijks een vast bedrag van mijn bijstandsuitkering ingehouden en de restschuld werd na drie jaar kwijtgescholden. In 2015 was ik schuldevrij. Het lukte me in die drie jaar rond te komen doordat ik bijna elke dag bij mijn moeder ging eten, dat scheelde flink in

■ Ronny (53) ■ bijstand ■ vrijwilligerswerk ■ alleenstaand ■

INKOMSTEN		UITGAVEN	
■ bijstandsuitkering	€1.006,08	■ huur	€607,54
■ huurtoeslag	€292,00	■ gas & licht/ water	€124,68
■ zorgtoeslag	€105,00	■ ziektekostenverzekering	€57,03
■ vrijwilligerswerk	€48,00	■ mobiel/internet/tv	€24,00
		■ verzekeringen (inboedel, WA, uitvaart)	€32,00
		■ bankkosten	€4,15
		■ huishouden (eten+drinken)	€175,00
		■ roken	€55,00
Totaal	€1.451,08	Totaal	€1.179,40
Het verschil tussen inkomsten en uitgaven is €271,68. Ronny: “Van wat er overblijft koop ik kleding, schoeisel en cosmetica en ga ik als het kan uiteten.”			

de kosten. We deden samen boodschappen en dan betaalde zij. In 2015 emigreerde mijn moeder. Ik ben daarna niet meer in de financiële problemen gekomen. Ze kwam een jaar later terug om te zien hoe het met me ging en was trots dat ik zo goed in staat was voor mezelf te zorgen. De huur, energierekening, zorgverzekering, alles gaat goed.

Ik heb de Eigen Krachttraining gedaan, een budgetcursus en heb mijn certificaat behaald. Bij Scip werk ik bij de receptie als vrijwilliger, voor de coronacrisis uitbrak, verzorgde ik de lunch voor collega's.” (MS)

Op Eigen Kracht is een toegankelijke training van De Regenboog Groep boordevol tips om rond te komen met weinig geld. Bijvoorbeeld over waar je hulp en gratis activiteiten vindt of hoe je kunt besparen op verzekeringen en energiekosten. Meer info: 020 531 7600 of deregengroep.org/oopenkracht. Onder de aanmeldbutton vind je een overzicht van trainingen die binnenkort starten. Er zijn ook online trainingen.

Nieuwe regels deurwaarders pakken positief uit

Een aantal regels voor deurwaarders verandert de komende tijd. Een wet die moet voorkomen dat mensen met schulden onder het bestaansminimum komen, wordt in drie stappen ingevoerd.

Zo mag onder meer sinds 1 oktober een deurwaarder niet meer beslag leggen op je hele inboedel. Deurwaarders hebben al in 2012 een voorzet gegeven tot de wetswijzigingen, de oude regels kwamen nog uit 1838, aldus Paul Otter van de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders. “Daar stond nog specifiek kleding, eten en de gereedschappen van een ambachtsman in. In de nieuwe wet wordt gesteld: je mag de inboedel van een schuldenaar niet in beslag nemen tenzij deze ‘bovenmatig’ is. In de praktijk mag niet meer in beslag worden genomen: een tafel, koelkast of gewone computer. Met ‘bovenmatig’ wordt bijvoorbeeld bedoeld

op een high end computer of designerkleding, die kunnen dus wel in beslag worden genomen.”

Verder kan een deurwaarder vanaf 1 januari niet langer beslagleggen op de hele bankrekening. Zo houdt de schuldenaar voldoende geld over om van te leven. Otter: “Er is al lang een beslagvrije voet op inkomen: dat deel van het inkomen waar geen beslag op gelegd mag worden. Er is nu ook een beslagvrije voet op de bankrekening ingevoerd.”

Vanaf januari treedt ook de wet vereenvoudiging beslagvrije voet in. Nu kunnen mensen nog onder het bestaansminimum komen doordat meerdere schuldeisers bijvoorbeeld beslag leggen zonder dit van elkaar te weten. Ook gaven mensen zelf niet altijd gegevens door over hun situatie. Straks kan de deurwaarder zelf via meerdere bronnen, zoals het UWV en de be-

lastingdienst, de juiste berekening maken. “De manier waarop de beslagvrije voet werd berekend stamt uit de jaren ‘90 en is niet meer werkbaar. Dat komt ook omdat schuldenaren tegenwoordig meestal meer dan een inkomstenbron hebben en vaak ook toeslagen ontvangen. Ook moest de schuldenaar zelf informatie aanleveren. Dat gebeurde bijna nooit waardoor de beslagvrije voet naar schatting in 75 procent van de gevallen niet goed was.”

Uiteindelijk is dit in principe positief voor mensen met schulden, beaamt Joeri Eijzenbach van de Vereniging voor schuldhulp NVVK. “Er blijft altijd iets op de rekening staan bij bankbeslag en de herziening van de beslagvrije voet zal doorgaans ook zorgen voor hogere en juistere bedragen voor de schuldenaar. Een kanttekening: beslaglegging op auto's wordt vanaf 1 april makkelijker.”

Hulpinstanties: mensen willen grip op het coronavirus

Mensen hebben meer stress en piekeren over de toekomst sinds de gedeeltelijke lockdown van 14 oktober. Perswoordvoerder Saskia Oskam van MIND Korrelatie, een telefonische en online hulpdienst voor mensen met sociale en psychische problemen: "Onze bellers maken zich zorgen over werk en inkomen. Ze werken al zo lang thuis en urenlang achter de computer waardoor de kans op een burn-out toeneemt. Sommigen willen weten wanneer het coronavirus stopt, waar ze aan toe zijn en hoe ze grip kunnen krijgen op de situatie." MIND Korrelatie heeft psychologen en maatschappelijk werkers in dienst die adviseren en zo nodig doorverwijzen naar passende hulp. Mensen zijn minder bang voor het virus dan in het voorjaar. Oskam: "We kregen tijdens de eerste lockdown dertig procent meer telefoontjes van angstige mensen en van mensen met andere psychische problemen. Ook kregen we van mensen met een dwangstoornis te horen tot ze het advies om je handen stuk te wassen nogal letterlijk namen."

Projectcoördinator Vanessa Nassi van

hulpverleningsinstantie De Warmline vult aan: "Door die extra maatregelen sinds oktober is er meer commentaar en kritiek op de regering, het RIVM en de toegankelijkheid van de zorgverlening. Voor veel bellers zijn de maatregelen zwaar. Ze zien minder mensen waardoor ze verder vereenzamen en voelen zich minder welkom op dagbestedingslocaties."

De Warmline is een lotgenotenlijn voor mensen met een psychiatrische achtergrond. Nassi: "We geven geen adviezen maar zijn vooral een luisterend oor. Onze telefonisten hebben een GGZ-achtergrond en zijn ver in hun herstel. Ze gebruiken hun ervaring om bellers te helpen, bijvoorbeeld door over hun eigen verslaving te vertellen."

Veel mensen voelen zich door de lockdown eenzaam. "Ze bellen voor een goed gesprek en niet met een bepaalde hulpvraag. Veel bellers voelen zich eenzaam maar spreken dat niet uit. De gesprekken gaan niet alleen over corona maar ook over alledaagse dingen als familieproblemen, relaties, burenruzies of zorgen

om de kinderen. Negentig procent van onze bellers heeft al ondersteuning vanuit het maatschappelijk werk en therapeuten", zegt Nassi. MIND Korrelatie en De Warmline verwijzen mensen met schulden door. Nassi: "We kijken aan de hand van de sociale kaart van Amsterdam waar mensen in hun buurt bij de schuldhulpverlening terecht kunnen. We verwijzen ook naar de website van het Nibud." (MS)

Hulp, advies of informatie nodig? Neem contact op met MIND Korrelatie.

Telefoon: 0900 1450

(ma t/m vr 09.00 - 18.00 uur).

Of WhatsApp: 06 1386 3803

(ma t/m vr 09.00 - 17.30 uur)

Behoeftte aan een goed gesprek? Neem contact op met De Warmline.

Telefoon: 020 6234 555

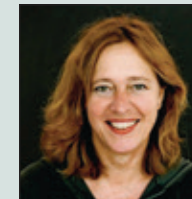
(zo t/m vr 19.00 - 22.00 uur,

op zaterdag tijdelijk gesloten)

Stapels enveloppen hopen zich op, rekeningen die je niet kunt betalen, incassobrieven. 's Nachts lig je te rekenen: hoe moet je al die schulden betalen? Geldproblemen en schulden zorgen voor stress. Maar weet dat je niet alleen staat. 1,4 miljoen Nederlanders hebben problematische of risicovolle schulden. Dat worden er volgend jaar door de corona-crisis nog meer. Vooral ook zzp'ers en andere financieel kwetsbaren komen in het nauw. Een op de vier Amsterdammers heeft op een of andere manier schulden. In een doorsnee-sstraat zijn dat veel lotgenoten. In deze MUG laten we mensen aan het woord die uit de schulden zijn gekomen. Vaak zijn ze er in gekomen na het overlijden van een familielid, het verliezen van een baan of een scheiding, maar ze kunnen ook in problemen zijn gekomen door

bijvoorbeeld geld te lenen. Eenmaal eruit klinkt het vastbesloten: "Al moet ik droog brood eten, ik zal nooit meer

lenen."
Eigen schuld, zelf oplossen, was lang de gedachte. 'Schuldig' heette de prijswinnende documentaire

over de Vogelbuurt in Amsterdam-Noord in 2016. Maar inmiddels zien we schulden steeds meer als maatschappelijk probleem. Tientallen gemeenten zetten zich in voor een 'schuldenzorgvrij' Nederland. Een pact daartoe werd onlangs gesloten op Paleis Noordeinde in bijzijn van koningin Máxima en koning Willem-Alexander. Amsterdam loopt voorop met "collectief schuldregelen". (pag 8).

Armoede is ook een dankbaar onderwerp voor tv-makers. Op het scherm zien we de laatste jaren een reeks programma's voorbij komen over mensen met een smalle beurs. Van "armoedeporno" tot mooie, serieuze verhalen (pag 20). Schaamte hindert mensen vaak om hulp te zoeken. Maar schulden hebben is geen schande, zegt 'armoede-ambassadrice' Stella (pag 10). Zij heeft een missie: weg met het taboe op armoede; Iedereen kan arm worden. Een crisis doet mensen beseffen dat iedereen grote geldzorgen kan krijgen. Armoede staat weer op de agenda. Dus pak die stapel enveloppen en zet de stap naar hulp. De schaamte voorbij.

**VAN DE
REDACTIE
ROBIN UITHAM**

“Schuldenrust, dat is waar het om gaat”

Amsterdam gaat nog dit jaar als eerste gemeente een proef starten met een “pauzeknop” op schulden. Voor een aantal mensen dat zich aanmeldt bij schuldhulpverlening stoppen tijdens deze pauze incasso- en invorderingsprocedures. Wethouder Marjolein Moorman (armoede en schuldhulpverlening): “Zo houden we de schulden klein en worden er niet nog allerlei boetes op gestapeld.” Tekst Robin Uitham

Beeld Sandra Hoogeboom

**Wethouder
Marjolein
Moorman**

Een op vier Amsterdammers heeft schulden en 25.000 inwoners hebben betalingsachterstanden, aldus cijfers van de dienst Onderzoek, Informatie en Statistiek (OIS) van de gemeente. De gemiddelde schuld van Amsterdammers bedraagt 26.000 euro (landelijk ligt dat hoger: 39.000 euro). Door de corona-crisis verwacht de gemeente op den duur meer hulpvragen. Moorman: “Iedereen is het er over eens: die boeggolf van hulpvragen gaat komen, de vraag is wanneer. Dat we dit nu nog niet zien,

komt doordat mensen zelf oplossingen zoeken. Schaamte speelt daarbij een rol. Uit vorige crisissen weten we dat mensen te lang wachten voordat zij hulp zoeken, gemiddeld vijf jaar, dat willen we nu proberen te voorkomen.”

“Vroeger was het zo dat als je een afspraak niet nakwam er weer uit lag bij de schuldhulp, terwijl het dus heel lang duurt voordat mensen zich aanmelden, er is veel taboe. Dus dat doen we niet meer. We gaan mensen niet enorm opjagen als ze een keer niet komen opdagen.” Met de pauzeknop wil Moorman de aanlooptijd naar een schuldenregeling

verkorten (de aanloop naar de saneringsfase duurt gemiddeld anderhalf jaar), de schulden niet laten oplopen en rust brengen. De pauzeknop is een nieuw experiment en maakt onderdeel uit van een aantal maatregelen die de gemeente aan het doorvoeren is. Die moeten samen leiden tot snellere schuldregelingen.

Zo heeft de gemeente in augustus al het vroeg signaleren van schulden sterker ingezet. Woningcorporaties bijvoorbeeld kunnen nu al een melding maken na een maand betalingsachterstand van de huur. “Als je je meldt bij een schuldhulpverlener moet er eigenlijk meteen verlichting van je situatie plaatsvinden. Ik wil dat als iemand zich aanmeldt bij de hulpverlening, de schuldhulpverlener een pauzeknop kan indrukken en daarmee alle boetes en aanmaningen, die uiteindelijk toch niet betaald gaan worden, stopzet.” Het CJIB heeft sinds deze zomer ook een noodstop ingevoerd, maar zegt Moorman, daar moet de burger zelf

om vragen. “Het verschil met de pauzeknop is dat de schuldhulpverlener die pauzeknop voor jou aanvraagt bij meer schuldeisers tegelijk.”

De drempel om schuldhulp te vragen moet omlaag, meent de wethouder. “Schuldhulpverlening staat best in een negatief daglicht, mensen denken dat je de regie over je geld kwijtraakt. Dat is helemaal niet zo, maar omdat ze dat beeld hebben wachten ze veel te lang met hulp zoeken. Ik wil het signaal geven: schuldhulpverlening helpt je ook echt, wacht niet te lang, als je ernaar toestapt is er ook meteen rust. Dat is belangrijk

dat mensen dat voelen, want vaak staat het water hen tot de lippen. Schuldenrust is waar het om gaat. Ik heb gezien welke heftige impact schulden hebben op het leven van mensen.”

Ook komt er eind dit jaar een experiment met een renteloze sociale lening voor mensen met kleine schulden, aldus Moorman. Met die lening kan een kleine schuld (tot 5.000 euro) die niet in aanmerking komt voor een saneringskrediet, worden afgekocht. De gemeente wil onderzoeken of ze op deze manier ook mensen met kleinere, niet-problematische schulden kan bereiken.

Wethouder Moorman was onlangs virtueel aanwezig bij de ondertekening van het Schuldenpact *Op weg naar een schuldenzorgenvrij Nederland* in Den Haag. Tientallen gemeenten willen het zogenoemde “collectief schuldregelen” invoeren. Amsterdam doet dit al een aantal jaar en loopt hiermee voorop, zegt ze. Bij “collectief schuldregelen” verklaren een aantal schuldeisers zich vooraf bereid mee te werken aan een minnelijke schuldenregeling, en hoeft de kredietbank niet langer met elke schuldeiser apart in gesprek. Dat scheelt veel tijd, legt de wethouder uit. “De behandeling van een aanvraag van een saneringskrediet duurde in 2018 nog 129 dagen en is naar 80 dagen gegaan. Inmiddels hebben in Amsterdam meer dan veertig schuldeisers zich aangesloten bij collectief schuldregelen, dat is meer dan de helft. Dat betekent dat als de kredietbank van start gaat met een saneringsvoorstel, de helft van de schuldeisers al akkoord is, dat levert enorm veel tijdswinst op. Ook de Belastingdienst heeft zich een maand geleden hierbij aangesloten, dat is echt goed nieuws.”

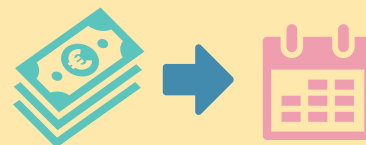
De manier waarop over schulden wordt gesproken, is anders dan een aantal jaren terug, zegt ze. “In het verleden werd het als individueel probleem gezien, en was jezelf ook verantwoordelijk voor de oplossing, dat betekende soms levenslang in de schulden zitten. Nu zien we het meer als maatschappelijk probleem, we moeten echt collectief een oplossing vinden, dat besef dringt steeds meer door.”

Zoek hulp, adviseert ze. “Ga naar de financiële spreekuren. Die zijn er op zestig plekken in de stad. Meld je aan bij de maatschappelijke dienstverlening. Voor elke schuld is een oplossing. Blijf vooral niet zelf worstelen als je er niet uitkomt.”

Ik kan niet op tijd betalen. Wat nu?

In sommige gevallen kunt u een betalingsregeling aanvragen. In een betalingsregeling spreekt u af dat u het bedrag in termijnen betaalt.

HOE VRAAG IK EEN BETALINGSREGLING AAN?

STAP 1. ZET DE SCHULDEISERS OP EEN RIJ

Maak een lijst van uw schulden, betalingsachterstanden en leningen. Verzamel alle aanmaningen die u heeft ontvangen van incassobureaus, deurwaarders en schuldeisers. Zo weet u precies wie uw schuldeisers zijn en hoeveel geld u nog moet betalen.

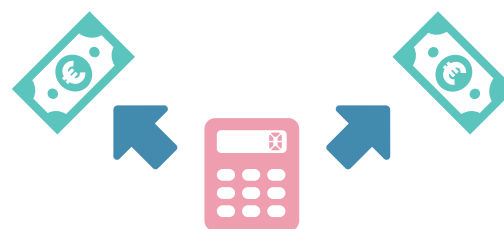
STAP 2. BRENG UW UITGAVEN IN KAART

Maak een overzicht van uw vaste maandelijkse uitgaven, zoals huur, verzekeringen, energiekosten en boodschappen. Deze bedragen vindt u in uw bankafschriften.

STAP 3. MAAK EEN AFLOSPLAN

U weet nu wat uw maandelijkse uitgaven zijn, hoeveel geld u moet betalen en wie uw schuldeisers zijn. Dan is het nu tijd om te berekenen hoeveel u per maand per schuldeiser kunt aflossen.

Extra hulp nodig voor het maken van een aflosplan? Kijk op zelfjeschuldenregelen.nl

STAP 4. NEEM CONTACT OP MET UW SCHULDEISER(S)

Het is belangrijk dat uw schuldeiser weet dat u krap zit. Spreek daarom een regeling af die haalbaar is. U moet genoeg geld overhouden voor uw vaste uitgaven en levensonderhoud. Zoek contact met uw schuldeisers om af te spreken hoeveel u per maand gaat betalen.

Lukt het niet om uw schulden en uitgaven in kaart te brengen? Of loopt u vast bij het maken van een aflosplan? Vraag hulp van uw buurtteam of de schuldhulpverlening in uw gemeente.

“Ik wil armoede uit de taboesfeer halen”

Stella de Swart weet als geen ander wat schulden en armoede met je kunnen doen. Ze was als ervaringsdeskundige te gast in het televisieprogramma ‘Ik durf het bijna niet te vragen’ en treedt regelmatig op als spreker en adviseur. Nu zamelt ze via crowdfunding geld in voor een boek over haar persoonlijke relaas, ‘Armoede is gratis’. Tekst Fabian Takx Beeld Sandra Hoogeboom

Al is Stella inmiddels alweer drie jaar uit de schulden, ze moet nog altijd iedere eurocent omdraaien. Zeker met twee kinderen in de tienerleeftijd. “Ze willen niet in beeld, want ze

schamen zich dat wij in armoede moeten leven”, zegt Stella. En dat begrijpt ze. “Armoede is niet sexy. Als ik tegen iemand zeg: ik zit in de armoede, gaan mensen een straatje om. Ze horen liever een succesverhaal, of het moet heel triest zijn. Ik vertel het nu allemaal met een lach, maar ik heb ook liggen huilen in mijn bed.” Vanwege Corona spreken we elkaar op veilige afstand. Achter het scherm zit een opgewekte, fleurig geklede vrouw van 54. Ze praat makkelijk, wat niet zo gek is, want acht jaar geleden was ze nog succesvol als accountmanager in de modebranche. “Ik werkte van ’s morgens vroeg tot ’s avonds laat. Ik had een mooie auto en een goed salaris, leuke vriendinnen en woonde in een lekker huis. Eigenlijk had ik alles goed voor elkaar. Natuurlijk had ik weleens dipjes, maar dat is bij iedereen zo. Toen ik mijn ex-partner leerde kennen, hebben we het ook heel erg leuk met elkaar gehad.”

Maar toen de liefde ‘op’ bleek, begonnen de problemen. In 2012 raakte ze haar baan kwijt, toen haar werkgever failliet ging. En ze kreeg baarmoederhalskanker, een ziekte die gelukkig is overwonnen. De scheiding werd een pijnlijk proces. Omdat haar ex de hypotheek betaalde, kon hij in hun woning blijven zitten, die in de kredietcrisis onverkoopt bleek. Stella moest van huis naar huis met haar kinderen. En uiteindelijk volgde de onvermijdelijke droeve gang langs tal van instanties om een schuld van €8000,-.

“Van loket naar loket moeten gaan en in zo’n bureaucratische wereld terecht komen, dat vond ik echt vreselijk. Het duurt eindeloos voor je voor de rechter staat en je officieel de schuldhulpverlening in mag. Toen ik eenmaal in de WSNP zat, voelde ik me een nietsnut, een loser. Ik was afhankelijk van andere mensen, dat vond ik heel moeilijk. Je gaat je nederig opstellen, omdat je heel graag geholpen wil worden. Mijn schuldhulpverlener was heel behulpzaam en veroordeelde me niet, maar je voelt het toch zo omdat je niet in een gelijkwaardige positie zit. Dat beeld wordt ook versterkt door wat je ziet in de media. Mensen in de schuldhulpverlening lijken meestal niet de vrolijkste mensen. Ze roken, drinken, kunnen niet met geld omgaan, dat is het gangbare beeld. Terwijl het iedereen kan overkomen.”

Kost wat kost wilde ze haar waardigheid behouden, al moest ze er ‘Zwartepietenlippenstift’ van €3,50 uit de feestwinkel voor gebruiken. Maar ze raakte toch in een isolement. Steeds meer vrienden haakten af, en naar het café ging ze niet meer omdat ze geen rondje kon geven. ’s Avonds ging ze tegelijk met haar kinderen naar bed om de verwarming niet aan te hoeven doen. “Dat is natuurlijk diep-triest, dat je ’s avonds om half negen al in bed ligt met je telefoontje. Uit ellende ben ik over mijn leven gaan posten op Facebook. Wel op een leuke manier, dat sprak mensen aan. Ze stuurden me veel lieve berichtjes waar ik veel steun aan heb gehad. Onbekenden kwamen tassen eten brengen.” Nee, van Stella geen kritiek op de sociale media. “Als Facebook er niet was geweest, denk ik dat ik echt in een diepe depressie was terecht geraakt.”

Mensen horen liever een succesverhaal of het moet heel triest zijn

Ook al kon ze er weinig aan doen dat ze in de problemen was gekomen, ze voelde zich toch schuldig. En nog. “Ik ben zelf verantwoordelijk voor de keuzes die ik heb gemaakt”, vindt ze.

“Ik had me financieel beter moeten laten voorlichten.” Toch weet ze dat haar niks te verwijten valt. Talloze malen heeft ze gesolliciteerd, maar werk heeft ze niet gevonden: “Als je arm bent, kost het heel veel energie om niet in de put te raken. Voor mijn kinderen moest ik door, maar ik was ook geen magneet die uitstraalde: neem mij aan. Bovendien vonden werkgevers me te oud of niet gekwalificeerd. Het is een neerwaartse spiraal waar je in terechtkomt.”

Nu leeft ze van de bijstand en een aantal toeslagen. Na aftrek van de vaste lasten moeten zij en de kinderen rondkomen van €75,- per week. Haar droom is van haar ‘ambassadeurschap’ voor de schuldenaren en minderbedeelden betaald werk te kunnen maken. Ja, soms voelt het wel een beetje onrechtvaardig voor een zaal met goedbetaalde ‘mensen uit het veld’ te spreken en naar huis te gaan met een VVV-bon of een bos bloemen. Maar ze doet het voor de goede zaak.

“Ik wil armoede uit de taboesfeer halen”, zegt ze. “Met mijn boek

wil ik laten zien dat er achter ieder Burgerservicenummer een mens zit met een persoonlijk verhaal.” Ze wil mensen leren hoe je aan je schuldgevoel en de armoede kunt ontsnappen, en laten zien dat het geen schande is

als je schulden hebt. En natuurlijk zal ze tips geven over hoe je verantwoord en creatief met je geld kunt omgaan en ondanks alles plezier in het leven kunt hebben. “Wij hebben bijvoorbeeld veel gehad aan de Stadspas toen de kinderen jong waren. Via Leergeld Amsterdam heeft mijn dochter een iPad gekregen, en beide kinderen een fiets. Ze hebben kunnen boksen bij Bert Kops via Jeugdfonds Sport & Cultuur Amsterdam. En zo zijn er nog veel meer goede en leuke initiatieven, zoals de Stichting Jarige Job of de Sinterklaasbank.”

Het is wel wrang dat door de corona-pandemie nu velen hun baan verliezen en in de schulden komen, vindt ze. “Zij kunnen nog op begrip van de buitenwereld rekenen, omdat ze er duidelijk geen schuld aan hebben, maar het blijft natuurlijk heel erg. Ik hoop dat mijn boek ze steun zal kunnen bieden.”

Wie wil doneren voor het boek van Stella de Swart, ‘Armoede is gratis’, kan dat doen via voordekunst.nl. Je kunt haar persoonlijk bereiken via stellamatchmaker@gmail.com

Stella de Swart (55) was tot 2012 dertig jaar accountmanager in de modebranche. Ze werd door ziekte werkloos en is sinds 2016 spreker en ervaringsdeskundige en wordt door verschillende gemeentes en het bedrijfsleven gevraagd om haar verhaal te doen. Ook geeft ze advies over hoe je armoede en schulden kunt aanpakken.

Drie mensen vertellen hoe zij in de schulden zijn geraakt en hoe zij er weer bovenop zijn gekomen. 'Als je zo diep hebt moeten gaan als ik, vertik je het nog een cent schuld te maken.'

Tekst Marcel Schor
Beeld George Maas/Fotonova

'Al eet ik droog brood, ik zal nooit meer lenen'

Fatima: 'Ik had een schuld van €250.000,-'

Martien: 'Ik kwam bij de voedselbank terecht'

FATIMA (45) UIT AMSTERDAM

"Alles liep op rolletjes in mijn leven: ik had een leuke baan en een mooie koopwoning waar ik alleen woonde, tot mijn moeder overleed. Ik werd depressief, raakte mijn baan kwijt en kon mijn rekeningen niet meer betalen. Er werd beslag gelegd op mijn huis en er kwam een bord bij de voordeur dat mijn huis in de veiling ging. Ik kwam de post halen en zag het bord en voelde de grond onder mijn voeten wegzakken.

Mijn vader overleed een paar jaar later en in datzelfde jaar werd mijn dochter geboren, niet lang daarna klapte mijn relatie met haar vader. Ik zat na die veiling met een grote schuld, zonder woning, geen familie die me kon helpen en met een baby.

Al googlend vond ik een plek in het vrouwenopvanghuis van het Leeftinghuis in Noord. Ze hielpen me bij de aanvraag van een bijstandsuitkering en we brachten mijn schulden van in totaal €250.000,- in kaart. Mijn schuld was zo groot dat ik niet in aanmerking kwam voor schuldhulp via de gemeentelijke kredietbank. Schuldsanering was de enige mogelijkheid, de rechter ging hiermee akkoord. Dat betekende dat ik voor drie jaar onder bewindvoering kwam te staan, met een sollicitatieplicht en zolang ik geen baan had niets hoefde af te betalen.

Doordat ik in de schuldsanering zat, kreeg ik een urgentieverklaring, na vier weken kreeg ik een huis. Dat was vlak voordat mijn dochter vier jaar werd en naar school zou gaan. Ik kreeg drie jaar

later een brief waarin stond dat ik schuldenvrij was, wat was ik blij. Inmiddels ben ik drie jaar schuldenvrij.

Voor een alleenstaande moeder met een bijstandsuitkering en een maandhuur van €700,- is het leven niet altijd makkelijk. Maandelijks heb ik slechts €20,- vrij te besteden. Ik mis wel dat ik geen baan heb. Graag zou ik willen werken in de schuldhulpverlening, maar helaas vindt de gemeente het te duur om €3.000,- op tafel te leggen zodat ik een opleiding tot maatschappelijk werker kan doen. Ik kan wel een lening krijgen, maar dat durf ik niet aan. Als je zo diep hebt moeten gaan als ik, dan vertik je het nog een cent schuld te maken. Al moet ik droog brood eten, ik zal nooit meer lenen."

MARTIEN (51) UIT BROEK EN WATERLAND

“Mijn relatie eindigde na achttien jaar. Ik stond op straat en mijn ex en de kinderen bleven in het huis wonen. Overal heb ik hulp gezocht, uiteindelijk kwam ik bij het daklozenloket. Ik kreeg een daklozenuitkering van €600,- per maand, maar dat is niet genoeg om te overleven. Je slaapt voor €20,- per nacht bij mensen op de bank of je moet een kamertje huren.

In het begin willen mensen je hebben, maar als je een week bij ze thuis zit, krijg je klussen zoals het vuilnis buiten zetten, de tuin onderhouden en boodschappen doen. Je durft geen nee te zeggen, het regent en je wil niet 's avonds op zoek naar een slaapplek. Ik had op een gegeven moment geen trek meer in deel uit te maken van het privéleven van anderen en getuige te zijn van ruzies.

Ik kwam bij de voedselbank van het Leefkringhuis in Noord en was erg blij met een volle tas met boodschappen. Het Leefkringhuis beheerde mijn geld, betaalde de huur van een kamertje en wat er overbleef, was mijn zakgeld. Ik had door rente en boetes

GERZON (27) UIT AMSTERDAM

“In mijn tienertijd woonde ik bij mijn oma, maar ze was streng en dat botste. Ik liet school verwateren, kreeg verkeerde vrienden en ging blowen. Ik kwam in de wereld van drugs en criminaliteit en begon te dealen. Uiteindelijk ging ik helemaal niet meer naar school en kreeg steeds meer problemen met mijn oma. Ik vertrok bij haar. Als ik geld had sliep ik in een hotelletje maar anders zwierf ik door de stad tot het weer licht werd, want ik wilde niet op straat slapen. Totdat ik een slaapplek in een soort glazen kas op het dak van een flat vond, daar was het warm en verbleef ik maanden. Op een nacht keek ik uit over de stad en ontdekte

‘Over zes maanden ben ik schuldenvrij’

ik dat het zo niet langer kon: geen startkwalificatie, geen werk, geen huis en schulden.

Ik betaalde al jaren geen zorgpremie. De rekeningen en studieschulden stapelden zich op en door de boetes gingen de schulden snel omhoog. Ik

vond een heel goede schuldhulpverlener en zit sinds kort voor drie jaar in een schuldsaneringstraject van de gemeente. Wekelijks heb ik €50,- leefgeld voor mij alleen. Als ik zuinig leef moet dan lukken. Na die drie jaar ben ik schuldenvrij. Ik doe als ervaringsdeskundige mee aan het project *Hoe word je rijk?*, een initiatief om jongeren te leren niet in de schulden te raken. Ik ga langs bij scholen en voor de klas vertel ik ze mijn

een schuld van €10.000,-, terwijl ik bijna geen cent had. Om aan geld te komen ging ik domme dingen doen als fietsen pikken en softdrugs dealen.

Ik raakte vrienden en kennissen kwijt omdat ze zich geen raad met mij wisten en ze niet geloofden dat je er alles aan doet om uit de problemen te komen. Het lukte me met hulp van het Leefkringhuis in de schuldsanering te komen en een woning te krijgen. De dag dat ik de sleutel kreeg, was een feest.

Over zes maanden kom ik uit de schuldsanering en ben ik schuldenvrij. Ik ben nog bezig met die tijd dat ik dakloos was. 's Ochtends naar de Hema voor koffie en een broodje voor €1,-, naar het park en drinken, eind van de middag naar je kamertje en total loss op bed liggen in de hoop dat je kan slapen zodat alles even voorbij is, die boze droom van de dagelijkse werkelijkheid.”

levensverhaal en over wat ik heb meegemaakt. Maar ook hoe ik uit de problemen ben gekomen en geknoet heb om weer op het goede pad te komen. Ze stellen vaak de vraag hoe het kan dat ik dat leven zo lang heb volgehouden. Lastig om daar een antwoord op te geven. Ook train ik jongeren tot ervaringsdeskundigen, want hun verhaal spreekt leeftijdsgenoten het meest tot de verbeelding.

Ik schaam me er niet voor dat ik schulden heb. Iedereen in mijn omgeving weet dat ik in de schuldsanering zit.

Tegen jongeren zou ik willen zeggen: denk twee keer na voordat je een abonnement afsluit, een auto koopt of zwart gaat rijden. Maak geen overhaaste beslissingen.”

“Veel mensen met geldproblemen jongleren nu”

Het is stilte voor de storm, zegt Nadja Jungmann, lector schulden en incasso bij Hogeschool Utrecht. Schuldhelpverlening verwacht een golf aan hulpvragen. “We weten niet of het windkracht 3, 5 of 8 wordt.”

Tekst Robin Uitham Beeld Femke van den Heuvel

Enig idee hoeveel mensen nu in de schulden zitten?

“Nee, het Centraal Bureau voor de Statistiek heeft onlangs een rapport uitgebracht over 2015-2018, daaruit blijkt dat in die periode krap 10 procent van de huishoudens geregistreerde problematische schulden heeft. Daarnaast heeft volgens het Nibud circa 10 procent lichte betalingsproblemen. Er is dus een grote groep met geldzorgen. Op dit moment zien grote deurwaarderskantoren nog geen echte toename van het aantal zaken dat bij hen binnenkomt. Ook de schuldhelpverlening ziet geen toename van het aantal aanvragen. Bij de vorige economische crisis heeft het ook 2,5 jaar geduurd voordat we het aantal aanvragen voor schuldhelpverlening zagen toenemen. Dus we moeten ons niet rijk rekenen.”

“Mensen zijn nu aan het interen. In het begin van financiële problemen gaan ze bijvoorbeeld een surfboard op Marktplaats verkopen, waarmee ze toch weer €300,- hebben, ze lenen bij vrienden. Een op de vijf huishoudens heeft een terugval in inkomsten. Het kan niet anders dan dat dit voor een deel daarvan tot problemen leidt. Huishoudens zoeken in eerste instantie allerlei oplossingen om de situatie even te overbruggen. Een deel van de mensen redt het daarmee niet. Dan kan het opeens hard gaan, want dan zijn hun reserves uitgeput. Als je alles hebt verkocht in huis wat je niet meer nodig had, bij al je vrienden en familie al een keer hebt geleend, je roodstand of creditcard volledig hebt gebruikt. Er is absoluut een groep die nu door de coronacrisis niet kan rondkomen. Een groot deel daarvan is momenteel financieel aan het jongleren.

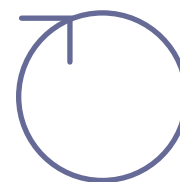
Wat raadt je die mensen aan?

“Er is geen pasklaar antwoord. Waar het al gelukt is uitgaven te schrappen, schrap maximaal. Twijfel niet om een sportabonnement eruit te doen, hoe ingewikkeld die keuze ook is, want het is ook goed voor je gezondheid. Twijfel niet de krant eruit te doen, ook al lees je die ter ontspanning. Gooi uit wat je eruit kunt gooien. Als je inkomsten zover zijn gezakt dat je daardoor je vaste lasten niet meer kunt betalen, dan raak je een pijnlijk punt in ons systeem. Schuldhelpverlening kan je alleen helpen als je vaste lasten bij je inkomsten passen. Als die te hoog zijn, en verhuizen geen optie, zoals vaak in Amsterdam het geval is, dan heeft schuldhelpverlening ook geen antwoord.”

“Er moeten breed toegankelijke

Nadja Jungmann

G A S T C O L U M N

Gemoedsrust

Over geld heb ik me nooit zo druk gemaakt, en dat vond ik eigenlijk ook geen acceptabel onderwerp voor een gesprek. Praten over geld was meer iets voor saaie mannen in grijze pakken, die op recepties tegen elkaar op stonden te scheppen over het merk van de lease-auto waarin ze rondreden. Zulke mensen beschouwde ik als een andere soort, evenals de verkopers van de daklozenkrant bij de ingang van Albert Heijn, want die kwamen voor mijn gevoel ook uit een heel andere wereld dan ik en mijn studievriendjes. Heel rijk of heel arm, dat waren begrippen uit een onbekend universum, lichtjaren verwijderd van mijn bescheiden maar wel veilige huishoudentje.

Noem die blikvernuwning op zijn minst een tikje wereldvreemd, want toen opeens bleek dat het niet zo goed ging met de kranten waarvoor ik schreef, en dat de verliezen onder andere zouden worden verhaald op de freelancers, kwam ik er snel achter dat het niet vanzelf sprak dat ik over geld nooit had hoeven nadenken. Ik was toen pas gescheiden en maakte voor het eerst van mijn leven mee dat er blauwe enveloppen op de mat vielen die zich niet lieten negeren, want deed

EMMA BRUNT

ik dat wel, dan kwamen er steeds korzeler aanmaningen van deurwaarders achteraan, en tenslotte ook nog de deurwaarder zelf. Mijn probleem werd me steeds duidelijker: er kwam minder geld binnen dus zou ik moeten bezuinigen! Maar waarop? En op de een of andere manier hielden mijn hersens het tempo van die noodgrepen nooit goed genoeg bij, want juist als ik er wat aan begon te wennen dat ik mijn volkstuinhuisje zou moeten verkopen, realiseerde ik me alweer dat ook de auto er waarschijnlijk aan zou moeten geloven. En dan was ik nog lang niet klaar, want achter elk offer dat ik bracht doemden nieuwe zorgen op. T-shirtjes die nog met rafels aan elkaar hingen, afgetrapte pumps, een ijskast met een deur die niet sloot: alles in huis toonde sporen van verval, het was angstaanjagend.

Maar het absolute dieptepunt bereikte ik toch pas toen er een dusdanig groot gat viel in mijn begroting dat ik twee maanden achtereen de huur niet kon betalen en dat geld van een vriendin moest lenen. Want dat was mijn ergste nachtmerrie: dakloos worden. Ik schreef in die tijd een serie artikelen over de nieuwe armoede van mensen, en een van mijn informanten woonde inmiddels op een kampeerterrein in een yurt: ze bleef er zelf heel kalm onder, wat ik bewonderenswaardig vond, en daar heb ik in die periode vaak een voorbeeld aan proberen te nemen, maar zonder veel succes.

Inmiddels ben ik financieel weer opgekrabbeld, de belastinginspecteur is tegenwoordig erg tevreden over me, en ik heb weer wat van mijn gemoedsrust hervonden, vooral als ik kijk naar mijn twee poezen die er nooit aan hebben getwijfeld dat een huis met centrale verwarming toch wel het minste was waar ze aanspraak op konden maken. Over een poosje voel ik me waarschijnlijk ook weer zo, maar nu nog even niet, daarvoor zit de schrik er te diep in.

Emma Brunt is publicist en socioloog.

woonlastenfonds komen, zodat mensen als hun inkomen echt te laag is geworden ten opzichte van hun vaste lasten, ondersteuning kunnen krijgen. Het enige dat dan helpt is woonlastencompensatie. We zouden moeten compenseren op vaste lasten, ik heb niet het idee dat dat hoog op de agenda staat. Gemeenten en rijksoverheid: breng in kaart voor hoeveel mensen de vaste lasten te hoog zijn in relatie tot hun inkomen.”

Moeten mensen eerder aan de bel trekken?

“Ik gun het mensen dat ze zich tijdig realiseren dat ze hulp nodig hebben en de kracht hebben die stap te zetten. Ik kies mijn woorden zorgvuldig: als ik ‘ik vind ‘gebruik, klinkt het alsof ik vind dat iemand dit zomaar kan, dat is vaak maar de vraag. Mijn compassie is groot: ik gun mensen het dat ze zodra ze merken dat ze moeten puzzelen en geen lange termijnoplossingen zien, dat ze hulp vragen. Als geldzorgen groot zijn en aanhoudend, dan trekt dat bij veel mensen een wissel op hun functioneren. Ze gaan bij de dag leven, hebben moeite om structurele oplossingen te bedenken en komen vaak minder makkelijk in actie. Ook door schaamte en chronische stress komen mensen niet in actie. Nu staat in deze corona-crisis ons mentale welzijn al onder druk, als daar dan ook nog geldzorgen bijkomen. Schroom niet om hulp te zoeken ook voor de mentale last van financiële problemen”.

“Zoek hulp voor de mentale last van geldzorgen”

“Dat is uniek aan deze periode, bij vorige crisissen bestond ontstond de mentale druk doordat mensen hun baan kwijtraakten. Nu is er een groep die al onder druk stond op het moment dat ze hun baan verloren. Voorheen was het moment dat je je baan kwijtraakte het begin van je zorgen, nu komt dat er bij veel mensen nog eens overheen. Dus zoek ook hulp voor de mentale last van het hebben van geldzorgen, het kan nu echt extra zwaar zijn in deze periode. En neem de stap naar schuldhulp.”

Steeds meer gemeenten gaan collectief schulden regelen, waarbij grote schuldeisers automatisch meedoen aan een schuldregeling. Verder staan er andere maatregelen per januari op stapel die het schuldentrajec moeten verbeteren.

“Het mooie van collectief schuldregelen is dat het versnelling gaat brengen, maar alleen als alle schuldeisers meedoen. Als alle grote schuldeisers meedoen, maar een fysiotherapeut bijvoorbeeld niet, dan duurt het net zolang om de regeling te treffen als de tijd die het kost om die fysiotherapeut over te halen. Het is belangrijk dat ook de kleine schuldeisers zich gaan aansluiten.” “Daarnaast krijgt schuldhulpverlening veel meer bevoegdheden om bij overheden met jouw toestemming informatie op te vragen over jou. Dan hoeft je zelf niet meer op allerlei plekken gegevens op te vragen, maar kan de schuldhulpverlener dat voor je doen. Zeker voor mensen die minder bureaucratisch-vaardig zijn, gaat dit echt helpen.”

“Belangrijker nog: de regels voor deurwaarders veranderen flink de komende maanden. Zo mag een deurwaarder niet meer beslag leggen op je volledige inboedel en moet hij een bedrag vrijlaten bij beslag op je bankrekening. En vanaf waarschijnlijk januari wordt de beslagvrije voet anders berekend zodat je altijd krijgt waarop je recht hebt. De bescherming van de debiteur krijgt een enorme boost.”

Geldles in het schoollokaal

Amsterdam pakt de schuldenproblemen onder jongeren aan met preventie en begeleiding. Zo geeft *Money Start* geldlessen in het voortgezet onderwijs. MUG Magazine volgde met vijf leerlingen twee lessen uit het lesprogramma *Hoe word je rijk?*

Tekst Josje Kerkhoven Beeld Erik Veld

LEREN OMGAAN MET GELD

“Stel, je staat op dit punt in je leven.” Docent en presentator Redouan Ait Ouarg gaat in het midden van het klaslokaal staan en spreidt zijn armen uit. “Aan de rechterkant heb je rijkdom en aan de linkerkant schulden.” Hij doet een paar stappen naar de linkerkant. “Kom je dichtbij rijkdom als je deze kant op loopt?” De leerlingen van het speciaal onderwijs op het *Orion College Zuidoost* lachen. “Natuurlijk niet!”, roept Gregory. “Nee”, zegt Ait Ouarg, “als je naar Nieuw-West gaat lopen, kom je ook niet in het centrum.”

Het is de eerste van zes geldlessen die de jongens dit

jaar krijgen via Money Start. De onderwerpen die aan bod komen zijn mobiele telefonie, boetes, incasso-traject, onderwijs (studiefinanciering en OV kaart), fraude en zorgverzekering. Dat zijn meteen ook de grootste veroorzakers van schuldenproblematiek onder jongeren. Maar liefst 34 procent van de Amsterdamse jongeren tussen de 18 en 34 jaar geeft aan schulden te hebben, blijkt uit cijfers van Onderzoek, Informatie en Statistiek (OIS) uit 2019. De bedragen variëren van een maand achterstand op de telefoonrekening tot tienduizenden euro's schuld.

Uitgangspunt van de lessenserie, die is bedacht in sa-

menwerking met jongerenschuldhelpverleners, is het moment dat je achttien wordt. “Denk er even rustig over na: wie kennen jullie die achttien is geworden en wat veranderde er in hun leven?” De vragen staan ook in de bijbehorende lesbundel zodat de leerlingen op hun eigen tempo kunnen meelesen. “Mijn broer krijgt nu studiefinanciering”, antwoordt Gregory. “Ik krijg zorgtoeslag en moest een verzekering afsluiten!”, vult Akshay hem aan. Hij is al achttien. “Je mag ook nieuwe dingen als je achttien wordt.” Ait Ouarg laat de groep voorbeelden bedenken. “Stemmen!”, roept Gregory meteen. “Naar een festival voor achttien-plus,” zegt Easton zachtjes. “Ik ga maar niet zeggen wat er mag, meester.” Desmond kijkt licht beschaamd om zich heen. “Dat zou niet netjes zijn.” Als laatste noemt Easton autorijden zonder begeleiding. Daar haakt de docent op in. “Denken jullie dat je in de schulden kunt komen door een boete?”

GAPPIE

“De lessen zijn niet bedoeld om het lang over de emotionele gevolgen van schulden te hebben maar om ze zo vroeg mogelijk te voorkomen”, vertelt Loes van Geffen die in 2012 met Alan Bredenhorst de eerste *Hoe word je rijk?*-lessen begon.

“Wat is de beste manier om veilig een abonnement af te sluiten, wat betekent het als je ergens je handtekening onder zet, waarom moet je ook de kleine lettertjes lezen en wie kun je vragen om daarbij te helpen.” De laatste les is altijd met een ervaringsdeskundige, een jongere die zelf in de schulden zit. Kwetsbare leerlingen van het Orion College Zuidoost die meer risico lopen om in de schulden terecht te komen, krijgen via de school een ‘Geld Gappie’ aangeboden die na hun achttiende nog een jaar met ze meeloopt. “Die helpt met het beheren van hun budget, het aanmaken van DigiD en bijvoorbeeld het kiezen van een zorgverzekering.”

De toegevoegde waarde van de lessen is die praktische aanpak, vindt ook Lilian Reding, directeur van het Orion College Zuidoost. “Ze krijgen zo een echt voorbeeld van hoe het niet en hoe het wel moet.”

SCHULDENVRIJ

Naast preventie op middelbare scholen biedt de gemeente Amsterdam het project *Jongeren Schuldenvrije Start* (JSS) aan. De gemeente neemt de schulden van deelnemende jongeren over zodat zij kunnen werken aan hun toekomst. Samen met een jongerenadviseur maakt de jongere een begeleidingsplan met mijlpalen. Als die afgesproken mijlpalen zijn behaald, kunnen de schulden (gedeeltelijk) worden kwijtgescholden. Op dit moment heeft de Kredietbank vijf aanvragen voor dit project ontvangen waarvan er al twee zijn geslaagd.

Mario Visser, teammanager van de gemeentelijke Kredietbank, is verantwoordelijk voor de onderhandelingen met schuldeisers. Voor elk schuldtraject geeft de gemeente €750, die de Kredietbank kan gebruiken om het overdragen van de schuld naar de gemeente aantrekkelijker te maken voor de schuldeiser. “Dat onderhandelen doen we normaal gesproken ook

“Wat verandert er als je achttien wordt?”

elke dag, maar we merkten dat jongeren ondervetegenwoordigd waren in geslaagde trajecten. De schuldeiser maakt een afweging of er meer uit te halen valt en denkt dan dat een jongere beter kan gaan werken en z’n studie af moet breken. Wat we willen is dat die jongeren hun educatie kunnen afmaken. Zo zijn we in gesprek gegaan: je moet het voor de jongere aantrekkelijk maken om mee te doen, als jij nou werkt aan je toekomst, krijg je van ons een jaar afbetalen gratis. Voor de schuldeisers moet je het ook aantrekkelijk maken door er die €750,- bij te doen.”

STUDIESCHULD

Dat jongeren schulden hebben, kent vele oorzaken. “Ik had een jongere onder begeleiding, die was licht verstandelijk beperkt. Mensen hadden misbruik gemaakt van zijn situatie”, vertelt Shami Simmons, jongerenadviseur op het Jongerenpunt voor dak- en thuislozen. “Ze zetten telefoonabonnementen en auto’s op zijn naam, hij kreeg de rekeningen en boetes.” “Andere jongeren raken vanuit een goede werksituatie werkloos en kunnen de vaste lasten niet meer betalen. Maar vaak wonen ze nog thuis en is de zorgverzekering het probleem, of maken ze een opleiding niet af en moeten ze opeens hun studieschuld afbetalen bij DUO.”

Jongeren zijn tot nu toe blij met de hulp die ze krijgen binnen JSS. “In plaats van 36 maanden lossen ze bijvoorbeeld 24 maanden af als ze de mijlpalen bereiken. Ze zien dan dat het wordt beloond als ze zelf werken aan hun toekomst. Deze jongeren krijgen vaak niet te horen dat ze het goed doen.”

“Er was bijvoorbeeld een jongere met een gokverslaving die daar uit schaamte niet voor uit durfde te komen. Omdat ik het positief vond dat hij hulp zocht, heb ik hem toestemming gegeven om zich aan te melden voor Jongeren Schuldenvrije Start. Op voorwaarde dat hij mee zou doen aan budgetbeheer. Hij wilde echt van zijn schulden af en heeft die voorwaarde uiteindelijk geaccepteerd.”

Namen van de leerlingen zijn gefingeerd. Informatie over lesprogramma’s van Money Start via hoewordjerijk.nl

*Meridith Smith
in gesprek in de
mannenopvang*

'SOMS SPREKEN WE IN DE TUIN AF MET CLIËNTEN'

Meridith Smith (37)
is directeur van
welzijnsorganisatie
het Leefkringhuis in de
Vogelbuurt in Amsterdam-
Noord. Voor MUG Magazine
hield zij een dagboek bij. Er
is veel creativiteit nodig in
corona-tijd.

Tekst Marcel Schor
Beeld Sodis Vita

DINSDAG 13 OKTOBER Om 07.20 uur ontbijt ik met mijn zoon van 13 en dochter van 15. We hebben twaalf jaar geleden Amsterdam verruild voor Den Haag. Ik pak de trein van 08.33 uur naar Amsterdam en arriveer om 09.35 uur op kantoor. Om 10.00 uur pakken mijn collega en ik de bedrijfsauto en gaan we met een cliënt naar haar bewindvoerder in Zaandam. We praten er over haar niet zo rooskleurige financiële situatie. Ze houdt vanwege schulden slechts €16,- per maand over om van te leven. Misschien dat we ergens nog een financieel potje kunnen vinden om haar te helpen. Ik zit te denken aan de armenpot van de kerk waarop we een beroep zouden kunnen doen. Haar dochter is net 18 jaar geworden. Daardoor zijn de kindtoeslagen van in totaal €400,- per maand vervallen. We gaan voor haar op zoek naar vrijwilligerswerk met vergoeding, want een reguliere baan zit er niet in omdat ze volledig is afgekeurd.

Van 12.30 tot 14.00 uur heb ik een intakegesprek met iemand voor de mannenopvang. We hebben nu een lege kamer. Onze mannenopvang bestaat sinds anderhalf jaar en is voor mannen uit Noord die vanwege scheiding op straat zijn komen te staan,

voorwaarde is wel dat ze een baan hebben van minimaal 32 uur per week en geen verslavings- en psychiatrische problemen hebben. Het gebeurt vaak dat mannen door hun partner uit huis worden gezet en dakloos raken, het gaat veelal om werkende armen met schulden. Ze kunnen maximaal een jaar bij ons blijven. Het gesprek is goed gegaan, ik bied hem een opvangplek.

Ik heb om 14.00 uur een deels digitale vergadering met onze maatschappelijk werkers. We overleggen hoe we in coronatijd ons werk zo goed mogelijk kunnen blijven doen. Ik vind het belangrijk dat we met een aantal zeer kwetsbare cliënten goed in contact blijven staan. Het gaat om mensen met financiële en psychische problemen, die niet digitaal vaardig zijn. Het vraagt de nodige creativiteit toch persoonlijk contact met hen te onderhouden. Soms spreken we in de tuin af.

De meeste cliënten zitten thuis omdat ze niet werken en door de coronamaatregelen zijn hun kinderen ook thuis. Ze wonen in te kleine huizen en dat geeft de nodige spanningen. We besluiten tijdens de vergadering dat mondkapjes verplicht zijn bij contact met cliënten en gaan terug van twintig naar tien cliënten per spreekuur en we streven naar zo veel mogelijk digitale afspraken.

Om 18.45 uur ga ik naar huis, in de trein volg ik de persconferentie van premier Rutte waarin een gedeeltelijke lockdown wordt afgekondigd en beantwoord ik nog enkele mails.

WOENSDAG 14 OKTOBER Vandaag ben ik om 08.45 uur op kantoor, ik pak de bedrijfsauto en ga naar mijn eerste afspraak.

Van 09.00 tot 11.30 uur heb ik een bespreking bij kledingbank *Hebben & Houwen* in Noord. Centraal staat onze eventuele overname van de kledingbank. *Hebben & Houwen* is opgezet voor mensen met een laag inkomen die er gratis kleding en schoenen kunnen uitzoeken. De kledingbank past in de vangnetvoorziening die we kwetsbare Amsterdammers bieden. Als alles goed gaat, is de overname volgend voorjaar.

Om 13.30 uur heb ik een digitaal overleg met maatschappelijk werkers van welzijnsorganisaties in Noord over voedsel. Er zijn sinds de coronacrisis in Amsterdam ongeveer tachtig informele voedselinitiatieven om de armsten te voorzien van een gratis maaltijd of boodschappen. Bij de informele voedseluitgiftepunten in Noord, circa zestien, worden misschien mensen geholpen, die niet bij onze voedselbank langskomen. Ik zou graag willen dat zij met ons in contact komen. Onze voedselbank is meer dan voedsel alleen, het is ook een middel om een gesprek aan te knopen en te kijken of we zonodig hulp kunnen bieden. Daarna vergader ik met onze medewerkers van de vrouwenopvang. Met het stijgende aantal coronabesmettingen zijn ze bang besmet te raken tijdens het werk. Ik spreek af dat ze een mondkapje gaan dragen, dat het aantal bezoeken aan de vrouwen teruggaat van drie naar een per dag en dat ze niet gebruik hoeven te maken van het kantoor in een van die opvanghuizen.

Om 17.30 uur loop ik nog langs onze buurtwerkkamer *Ons koekoeksnest* om te zien of alles in orde is. De vrijwilligers vertellen dat de koffiemachine moet worden bijgevuld en dat enkele schoonmaakartikelen op zijn. Ik pak dat op. Onze buurtkamer dient als ontmoetingsplek voor buurtbewoners en voorkomt hopelijk dat mensen eenzaam worden. Om 18.15 uur ga ik richting huis.

DONDERDAG 15 OKTOBER Ik heb om 10.00 uur een afspraak in De Pijp om de opzet te bespreken van het *Sociaal Warenhuis*, een initiatief van *Hebben & Houwen*, de *Sociale Kruidenier*, Voedselbank Amsterdam en het Leefkringhuis. Het is een plek voor mensen met een laag inkomen waar de boodschappen flink goedkoper zijn en waar maatschappelijk werkers rondlopen om waar gewenst (financiële) hulp te verlenen. Mensen worden ontvangen met gratis koffie of thee. Het wordt ook een uitgiftepunt van voedselpakketten en kleding. De bedoeling is hiermee te starten in maart 2021. Om 12.45 uur kom ik op kantoor en beantwoord telefoontjes en mails. Dan overleg ik digitaal met sociale partners in de Vogelbuurt zoals corporaties en het stadsdeel. Er is een straat waar veel bewoners hulpverlening en zorg krijgen zonder dat het beter wordt, er is veel overlast en armoede. We besluiten beter samen te werken en gemeenschappelijk problemen te lijf te gaan.

Een van de bewoners van de mannenopvang heeft aanleg voor tekenen

Ik ben om 17.00 uur bij de mannenopvang voor het maandelijkse gesprek met de bewoners. Er wonen twee mannen, maar er is plek voor drie. Ik vraag hoe het met ze gaat en vertel dat er binnenkort een bewoner bijkomt. Een van hen maakt zich zorgen dat hij nog geen urgentieverklaring voor een woning heeft, terwijl zijn maximale termijn van twaalf maanden in de opvang bijna om is. Ik zeg dat de aanvraag door de coronacrisis langer duurt en dat hij niet bang hoeft te zijn dat we hem op straat gaan zetten. De andere bewoner vraagt of ik een teken cursus kan regelen. Hij heeft aanleg voor tekenen, een cursus zou flink wat stress bij hem wegnemen. Ik regel uit een potje dat hij op cursus kan.

INFO

Het Leefkringhuis is een particuliere hulpverleningsinstantie voor bewoners in Amsterdam-Noord waar iedereen 24 uur per dag terecht kan. Bel 020 6362 539 of mail: secretariaat@leefkringhuis-noord.nl Adres: Koekoeksstraat 16. Zie ook leefkringhuis-noord.nl

ARMOEDE IN DE ETALAGE

Armoede is voor televisiemakers een dankbaar onderwerp. Dat leidt tot een reeks aan aangrijpende en ontroerende, maar ook ronduit stuitende tv-programma's.

Tekst Jos Verdonk Beeld Erik Veld

Je hoort wel eens zeggen dat wat er op televisie te zien is armoede troef is, maar soms is dat ook letterlijk zo. Vanaf de vroege jaren nul is er een eindeloze reeks van tv-programma's te zien geweest waarin de financiële nood van Nederlanders centraal stond, inclusief de sociale problematiek die dit met zich meebrengt en vaak op een sensationele manier in beeld gebracht. De aandacht van armoede op tv schittert niet altijd door al te veel nuance en empathie.

Het genre kreeg zelfs een heuse (geuzen)naam, *armoedeporno*, afgeleid van het Engelse begrip *poverty porn*. Stadssocioloog Gwen van Eijk definieert deze armoede-porno als 'uitbuiting van de levens van arme mensen ten dienste van entertainment (tijdschrift *Sociologie*, 2015). Natascha van Weezel typeert *poverty porn* als 'je verlustigen aan de armen om je zelf beter te voelen over je eigen situatie' (*De Groene Amsterdammer*, april 2015)

Als je teruggaat in de tijd zou je het programma *Familietrots*

(2004) als de moeder aller armoedeprogramma's kunnen beschouwen. In zes afleveringen wordt het wel, maar vooral het wee van de familie Ruijngaart-Tokkie uit Amsterdam-West gevolgd, tot hun huisuitzetting aan toe. Het woord *tokkie* werd - al dan niet terecht - synoniem voor alles en iedereen wat asociaal en onaangepast was en de familie bereikte kortstondig de status van BN'ers, in te huren voor feesten en partijen. Een echt genre is armoedeporno echter nooit: daarvoor zijn de programma's te divers qua *format* en kwaliteit.

WERELDBEROEMD

Grofweg zou je drie richtingen in armoede-tv kunnen onderscheiden. In de eerste kiezen de makers voor een documentaire- of reportage-achtige aanpak, die soms de vorm heeft van een reality-soap. Een succesvol voorbeeld daarvan - zowel artistiek, journalistiek als qua kijkcijfers - is de reeks *Schuldig* (2016) van de regisseurs Sarah Syllbing en Ester

Roeland van Geuns, lector Armoede Interventies aan de Hogeschool van Amsterdam:

“Ik ben niet zo van het armoede-amusement op tv. Ik vind de serie *Schuldig* prima en de programma's van Beau van Erven Dorens over daklozen okay. Van *Dubbeltje op z'n kant* was de analysekant van de problematiek vaak best goed, maar het advies dat wordt gegeven belabberd.”

Julien Althuisius, recensent voor *De Volkskrant*:

“Deze programma's worden bijna altijd gemaakt door commerciële omroepen. Er wordt gedaan alsof er mensen of gezinnen worden geholpen maar meestal gaat die hulp ten koste van zichzelf. Kijk hoe deze arme mensen eens een ramp van hun leven maken, maar hier is John Williams! Er zit iets obsceens in het zo aangedikt etaleren van andermans leed, terwijl het natuurlijk gaat om kijkcijfers en dus om reclame-inkomsten en geld. Veel eerlijker en lovenswaardiger is dan een serie als *Schuldig* op de NPO.”

Catelijne Bosman, een alleenstaande moeder met vijf kinderen (Ze zat langdurig in de bijstand en was te zien in de documentaires *50 cent* (2007) en *De rekening van Catelijne* (2012), gemaakt door de makers van *Schuldig*).

“Aan mijn deelname aan *50 cent* heb ik een rotgevoel overgehouden. Door het montagewerk en het geluid werden de negatieve gebeurtenissen extra uitgelicht. Mijn zoon kwam zo over als een zielig jongetje met een stel tokkie-ouders. Ik had moeite met de negatieve reacties. *De rekening van Catelijne*, liet wel het echte verhaal zien. Ik was inmiddels sterker geworden en de schaamte voorbij.”

Ze heeft tips voor mensen die overwegen mee te doen aan deze programma's. “Zorg dat je bij het programma betrokken wordt. Het gaat tenslotte om jouw leven. Een weekje ruilen van leven om geld te kunnen uitgeven van anderen maakt de terugkeer naar jouw eigen leven alleen maar moeilijker. Wees als je tóch meedoet vooral eerlijk en vertel dat armoede zoveel meer inhoudt dan schulden hebben en geldgebrek.”

Gould. Een groepje minima uit de Vogelwijk in Amsterdam Noord werd bijna tastbaar op de huid maar liefdevol met de camera gevolgd. De charismatische Dennis van den Burg, uitbater van een dramatisch renderende dierenwinkel, verwierf de status van nationale knuffelbeer. *Schuldig* werd bekroond met een waslijst aan prijzen, waaronder de Zilveren Nipkowschijf.

De tweede stroming koppelt het verschijnsel armoede aan een spel- of competitie-element. De variaties zijn bijna eindeloos. In *Steenrijk, straatarm* (SBS6, drie seizoenen vanaf 2017) wisselen een rijk en arm gezin een week lang van huis, haard en woonomgeving. *Steenrijk, straatarm* kreeg een heuse spin-off, *Paleis voor een prikkie*, waarin de oud-deelnemers Frank Jansen en Rogier Smit - een nogal uitbundig gaykoppel - met een budget van €250,- het huis inrichten van mensen die het niet al te breed hebben. Frank en Rogier werden wereldberoemd in Nederland, verdienden er een lucratieve transfer naar RTL mee, maar vechten nu via alle denkbare media hun scheiding uit.

GRACHTENGORDEL

In de laatste categorie nemen gretige BN'ers de plaats in van minima tegen-wil-en-dank. Voorbeelden hiervan zijn drie seizoenen *Effe geen cent te makken*, achtereenvolgens met de familie Froger (2008), (ex-)Toppers Geer & Goor (2013) en nog vrij recent de familie van volkszanger en gele zwembroekmodel Dries Roelvink (2018). De families trekken telkens een aantal weken in een sociale huurwoning ver verwijderd van het Gooi of de grachtengordel en moeten rondkomen van een inkomen op bijstandsniveau. Minstens twee programma's uit het armoedeporno-carroussel baarden opzien en zelfs afgrijzen. De geportretteerden in *Probleemwijken* (SBS6, 2005) realiseerden zich van te voren niet wat voor impact hun verschijnen op televisie voor ze zou krijgen. Een deelnemer uit de Groningse Oosterparkbuurt pleegde na afloop van de uitzending zelfmoord. Waarschijnlijk het meest omstreden programma met dit etiket was *Geld maakt gelukkig* (SBS6, 2014), een dagelijkse spelshow

waarin telkens drie armlastige deelnemers met hun verhaal maximaal tienduizend euro konden 'winnen'. Het publiek bestond uit honderd personen, die elk €100,- aan een van de deelnemers naar keuze mochten schenken. In het panel dat de deelnemers lastige vragen over hun persoonlijke situatie moest stellen zat onder andere 'sociaal' advocaat Prem Radhakishun. Het goede nieuws was dat *Probleemwijken* al na een seizoen voorgoed verdween en *Geld maakt gelukkig* zelfs voortijdig van de buis werd gehaald, wegens gebrek aan kijkers. Kennelijk scoort platte sensatie niet per definitie. Het is makkelijk om over dit soort televisieprogramma's denigrerend te doen. Populistisch of niet, René Froger organiseerde na zijn seizoen *Effe geen cent te makken* een benefietgala, waarmee hij meer dan twee miljoen euro ophaalde voor de voedselbank.

PROGRAMMA'S (NIET VOLLEDIG)

Familietrots (beter bekend als DeTokkies, 2003)

Probleemwijken (2005)

FF geen cent te maken (met De Frogers, 2008)

Een dubbeltje op zijn kant (vanaf 2009)

FF geen cent te makken (Geer & Goor, 2013)

Camping Powned (2013)

Rondkomen (in de Schilderswijk, 2014)

Geld maakt gelukkig (2015)

Arm in Nederland? Eigen schuld! (2016)

Schuldig (2016)

The Amsterdam Project (2016) (met Beau van Erven Dorens)

Steenrijk, straatarm (2017-2019)

FF geen cent te makken (De Roelvinkjes, 2018)

Paleis voor een prikkie (2018-heden)

Het Rotterdam Project (2018)

De andere kant van Nederland (2020)

Mijn gezin gaat failliet (2020)

Waar doen ze het van? (2020)

POOR PRIDE

Schaamte en armoede lijken onlosmakelijk bij elkaar te horen. Zolang we armoede zien als je eigen schuld zal dat niet snel veranderen. Maar hoe gaat er iets veranderen als iedereen beschaamd in een hoekje blijft zitten? Waar blijft de Poor Pride-beweging?

Tekst Elizabeth Venicz Beeld Erik Veld

“Een vrouw zei laatst tegen me dat ze naar de VB ging. Ik had geen idee wat ze bedoelde. Toen ik er naar vroeg, legde ze uit dat ze de voedselbank bedoelde maar dat ze het niet prettig vond om dat hardop te zeggen. Bang dat andere mensen dat zouden horen”, zegt Monique Egberts van de Weggeefwinkel in Amsterdam-Noord.

Ze ziet veel schaamte als het om armoede gaat. En de manier waarop de hulp aan arme mensen is georganiseerd, maakt dat schaamtegevoel nou niet bepaald minder. “Ik moest naar de voedselbank voor een vriendin. Maar er zijn maar twee afgiftepunten in Noord. Anderhalf uur heb ik in de rij gestaan voordat ik aan de beurt was. Dat vond ik zo deprimerend. Anderhalf uur in het zicht van de hele buurt tussen mensen die zich

Betogers bij een demonstratie voor een hoger minimumloon

allemaal schamen. Dat moet toch anders kunnen.”

Die schaamte komt volgens de Amerikaanse antropoloog Khiara M. Bridges doordat we ervan uit gaan dat armoede en schulden je eigen schuld zijn. Hoe dominant dat idee is, zie je in alle programma's over armoede op televisie. Of eigenlijk in de reacties op die programma's. Neem Joke de Vrind, de armste deelnemer uit het televisieprogramma *Waar doen ze het van?* Ze begint al in oktober cadeautjes in te slaan voor de feestdagen. De hele decembermaand verzamelt ze lekkere hapjes die in de aanbieding zijn en slaat die op in haar vriezer. Om er toch een beetje luxueus kerstfeest van te kunnen maken. Ondanks al die zorgvuldige voorbereiding staan de sociale media vol met nare opmerkingen over dit gezin dat nog €70.000,- schuld heeft. Want waarom rookt vader nog? En waarom al die huisdieren? En hoe halen ze het in hun hoofd om de kinderen een keer op eten bij McDonald's te trakteren? Iedereen zoekt de schuld van hun armoede bij het gezin. Zeker als hun schuld door deurwaarderskosten nog €30.000,- hoger blijkt te zijn.

Al het onderzoek naar de schuldenindustrie maakt duidelijk dat een kleine schuld door alle oplopende kosten al snel een onneembaar horde wordt, maar dat verandert niets aan het oordeel. Er is er maar een schuldig en dat is de familie zelf.

KOMPAS

Dat idee veranderen begint volgens Khiara M. Bridges met 'beseffen dat iederéén arm kan worden. Dat arm zijn geen gevolg is van een zwak moreel kompas of een gebrek aan doorzettingsvermogen, maar van dingen die groter zijn dan jezelf', vertelde ze twee jaar terug aan *De Correspondent*. Om dat voor elkaar te krijgen, zag ze twee mogelijkheden. Allereerst een grote crisis waardoor mensen merken dat iedereen zo maar arm kan worden. Die crisis is inmiddels gekomen. En die lijkt armoede weer op de agenda te hebben gezet. Zo mochten mensen met schulden onlangs zelfs aanschuiven bij een bijeenkomst met koningin Máxima.

Het andere dat nodig is, volgens Bridges, is een nieuw zelfbewustzijn van de armen zodat er een beweging kan ontstaan die dingen gaat veranderen. Eigenlijk net zo'n soort beweging als *Black Pride* en de *Queer Pride* maar dan van arme mensen. Tijd voor *Poor Pride*, noemt ze dat. Is daar al iets van te merken? We vroegen het aan Jesse

Oberdorf van de *Voor14-campagne* die strijdt voor een minimumloon van €14,- per uur: "Mensen hebben een duidelijke mening, maar om ook echt iets te doen, om iets te veranderen, dat is een ander verhaal. Ik geloof dat dit deels komt omdat ze het gevoel hebben dat ze totaal geen invloed hebben op hoe hun leven loopt. In de campagne proberen we juist mensen mee te nemen in het idee dat het belangrijk is dat jij je uitspreekt. Dat er niets verandert als jij niets verandert."

OPLOSSINGEN

Volgens Abdelhamid Idrissi, van stichting *StudieZalen* en winnaar van de Omarmprijs 2020, zit schaamte de gezinnen met wie hij werkt vaak in de weg. "Ik heb daar veel over nagedacht. En ik denk dat ik het heb gehackt. Door een vertrouwensband op te bouwen, kun je die schaamte doorbreken, dan durven mensen te zeggen wat het probleem is en kun je samen kijken naar oplossingen. Want armoede is meer dan alleen geldgebrek. Het gaat ook om contacten, netwerk."

Jeanette de Waard van de *Noordas* wil daar graag nog een element aan toevoegen en dat is de mensen waar het om gaat zelf aan het woord te laten. "Alleen zo kun je laten zien wat beleid met mensen doet." In de bijeenkomsten van Noordas, een actiegroep van mensen uit Amsterdam-Noord 'met kopzorgen door geldzorgen', wordt iedere maandag gepraat en informatie verzameld over belangrijke thema's. En met hun persoonlijke verhalen daarover trekken ze Amsterdam in. Zo hebben ze laatst in de Stopera een manifest voor 0 procent huurverhoging ingeleverd.

Vanuit zijn vakbondswerk heeft Oberdorf nog wel een belangrijke aanvulling voor een succesvolle *Poor Pride*-beweging. "Organiseer je. Ik werk zelf veel met postbezorgers. Daar zie je wel dat mensen, gesteund door een groep, zich sterker durven te manifesteren. Je hebt mensen nodig die voor elkaar opkomen. Pas geleden was er in een postdepot in Amsterdam een postbezorgster door een leidinggevende gefilmd op straat. Die leidinggevende wilde 'bewijzen' dat ze haar werk niet naar behoren deed. Dat is natuurlijk absurd. Toen heeft die groep echt enorm snel en sterk gehandeld om hun collega te beschermen. Als de vrouw geen groep achter haar had staan was dat nooit gebeurd."

Ideeën genoeg dus, nu nog iemand die het voortouw neemt. Wie durft?

Geld besparen met dubbelglas

Diana Wyatt is een actieve bewoonster van een huurwoning in de Watergraafsmeer in Amsterdam-Oost. "In mijn woning zat enkelglas en ik had hoge stookkosten, maar de verhuurder wilde niet meewerken aan dubbelglas. Ik had al offertes van glaszetters." In de wet staat dat een verhuurder mee moet werken aan een redelijk voorstel tot een betere isolatie van een woning. "Ik heb contact opgenomen met !WOON, ook namens vijftien burens en werd meteen geholpen."

BESPARING VAN €300,-

Bij !WOON hebben ze berekend hoeveel de huur voor Diana maximaal omhoog zou mogen gaan na het plaatsen van dubbelglas. Ze kwamen uit op een verhoging van €23,- per maand. Na sommatie van een advocaat en met een garantie van het Emil Blaauw Pro-

ceskostenfonds ging de verhuurder overstag. "De verhuurder heeft dubbelglas geplaatst en ik kreeg een huurverhoging van €23,-. Ik bespaar per maand €40,- tot €50,- op de gasrekening, minus de huurverhoging zijn mijn vaste lasten met €25,- per maand gedaald. Dat is €300,- per jaar. En doordat ik minder gas verbruik, is dat weer goed voor het milieu."

COMFORTABELER HUIS

Diana: "Je voelt een stuk minder kou wanneer je voor een raam met dubbelglas staat en je hebt minder last van geluiden van buiten. Ik zit in een benedenwoning aan een straat en merk dat het geluid minder schel is."

De verhuurder zag nut en noodzaak inmiddels in en heeft bij drie andere woonblokken in de buurt van de woning van Diana dubbelglas geplaatst.

NEEM INITIATIEF

Diana heeft nog een advies voor huurders die ook dubbelglas willen: "Steek er tijd in, verenig je met je burens en neem contact op met !WOON. Het pakt uiteindelijk goed uit: lagere lasten en wooncomfort."

WIL JE OOK DUBBELGLAS IN JOUW HUURWONING?

Lees dan meer op de website van !WOON. Of haal de folder bij een van onze kantoren.

Hoeveel je kunt besparen hangt af van je gebruik en de situatie.

www.wooninfo.nl/energie

Of bel 020 5230 130

!WOON geeft huurders, eigenaar-bewoners en woningzoekenden

- gratis informatie, advies en ondersteuning over huren en wonen
- advies en hulp aan bewonersgroepen en huurdersverenigingen

‘Trots op de stap die ik heb gezet’

Pierre assembleert en monteert lampjes af. Dylan Arens (rechts): ‘Hij hoort bij ons team’

Het bedrijf waar Pierre via Pantar was gedetacheerd, ging failliet. Hij besloot om zelf een ander bedrijf te benaderen en zijn jarenlange ervaring met verlichting en assemblage aan te bieden. Tekst Marianne Goet

Beeld Sandra Hoogeboom

Ik ben best trots dat ik die spannende stap heb durven zetten”, zegt Pierre, assemblagemedewerker bij LIGHT International. Hij is doof en vertelt zijn verhaal met hulp van een gebarentolk. Na het faillissement ging hij weer aan de slag op één van de werkplaatsen van Pantar. Maar met al zijn ervaring miste Pierre er de uitdaging in zijn werk. “Ik kende LIGHT International via mijn detachering, dus ik heb een e-mail gestuurd met de vraag of ze een werkplek voor me hadden.”

Maatwerk

“Zo’n initiatief, daar houd ik van”, vertelt Dylan Arens, directeur van LIGHT International. Na een paar telefoontjes en met hulp van Pantar kon Pierre al snel beginnen bij

LIGHT International. “Dat mailtje bleek ook representatief voor wie Pierre is. Hij is zelfstandig en heerlijk energiek, dat is wat wij nodig hebben als bedrijf dat gaat voor maatwerk.” LIGHT International is een familiebedrijf dat verlichtingsoplossingen aanbiedt. Ze produceren armaturen voor de openbare ruimte zoals tunnel- en brugverlichting. De verlichting op stations door heel Nederland is mede door Pierre in elkaar gezet.

Arbeidsovereenkomst

In de werkplaats staan tafels vol witte lampjes. Slagvaste armaturen, speciaal voor penitentiaire inrichtingen. Pierre assembleert en monteert ze af, zodat ze klaar zijn om te worden opgehangen bij bedden van gedetineerden.

Met Pierres jarenlange ervaring met elektrotechniek en assemblage is hij van waarde voor LIGHT International. Sinds afgelopen zomer heeft Pierre dan ook een contract gekregen en is hij uitgestroomd bij Pantar. Een spannende stap waarbij Pantar hem zorgvuldig heeft begeleid. Dylan: “Hij hoort bij ons team en een contract maakt dat compleet. Hij weet nu dat er hier een vaste plek voor hem is, dat geeft rust.”

Doof

Dat Pierre doof is, is geen belemmering voor zijn werk of de omgang met collega’s. “Ik kan liplezen en soms gebruiken we een app die spraak vertaalt in tekst. En grappen verstuur ik via de groepsapp.” Dylan en Pierre lopen lachend en druk gebarend naar de werkplaats. Zo zien een tevreden werknemer en werkgever eruit, daar zijn geen woorden voor nodig.

met medewerking van Pantar

Pantar is een gewoon bedrijf met bijzondere medewerkers. De organisatie biedt werk, begeleiding en veel aandacht voor ontwikkeling aan ruim 3.000 mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Met als uitgangspunt dat iedereen waarde heeft en kan werken.

- Meer weten? Neem dan contact op met Pantar.
- **Telefoon:** 020 – 41 68 000 (vraag naar afdeling Instroom)
- **e-mail:** instroom@pantar.nl
- **www.pantar.nl**

Pantar
Waarde in werk

OVERS

“Dit is een gedeelte uit mijn gedicht dat ik maakte voor de schrijfcursus op school. De lerares vindt het goed geschreven, Ik weet eigenlijk niet waarom. Eigenlijk koos ik niet voor deze cursus. Ik had liever muzikles willen hebben, maar die lessen waren vol.

Ik zou het makkelijker vinden in het Turks te schrijven. Bij mij thuis wordt Turks gesproken, vooral door mijn vader, die is daar geboren. Ik zou daar later willen wonen.

Ik wil ICT'er worden. Mijn grote zussen worden allebei docent. Maar misschien zijn er later helemaal geen leraren meer nodig, gaat alles dan met computers. Dan zit je als ICT'er goed.

In mijn gedicht zeg ik allemaal dingen die ik wil dat mijn kind later doet. Sommige dingen zegt mijn moeder ook tegen mij. Bijvoorbeeld dat de wereld niet alleen om mij draait. Daar heeft ze gelijk in. Verantwoordelijkheid vind ik ook belangrijk. Verder vind ik mijn moeder te streng. Ik zou bijvoorbeeld op Instagram een fan-account van een Koreaanse zanger willen hebben, maar dat mag niet. Aan de andere kant zou mijn dochter zoiets van mij ook pas mogen als ze 18 is.

Instagram en Tiktok heb ik natuurlijk wel maar ik plaats zelf niets. Ik ga mezelf heus niet voor gek zetten.”

NAAM: ELA (14)

SCHOOL: SCHRIJFCLUB DERDE LEERJAAR MARCANTI COLLEGE

BESTE ONGEBOREN KIND,

Ik leer je hoe je alleen opkomt op deze wereld.

We leren het samen.

Ik leer je lopen.

Ik leer je spreken.

Ik leer je lezen.

Ik leer je respect te hebben.

Ik leer hoe je om moet gaan met mensen.

Ik leer je koken.

Ik leer je dingen delen met andere mensen.

Ik leer je dat je niet je hart breekt.

Ik leer je verantwoordelijkheid.

Ik leer hoe je goed kan scoren op school.

Ik help je met school.

Ik leer je dat deze wereld niet alleen om jou draait.

Via lessen op scholen laten kinderen en jongeren zich inspireren door poëzie en schrijven zelf een gedicht dat ze laten horen tijdens het theaterprogramma 'De PoëzieRevue' in Amsterdamse theaters. schoolerpoëzie.nl

CONCERTO®

Meer info over Concerto op www.concerto.nl

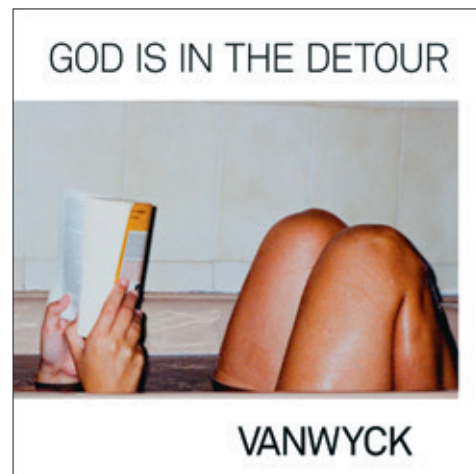
ERIK KRIEK CREEK COUNTRY + CD TIM KNOL & THE BLUE GRASS BOOGIEMEN

Erik Kriek brengt als stripmaker en illustrator vele eenzame uren achter de tekentafel door. Strips maken is monnikenwerk en muziek is een vaste kompaan bij die arbeid. Met deze portretten brengt hij nu een getekende hommage aan al de artiesten wier muziek hem door de jaren heen heeft geïnspireerd en zijn werk heeft helpen veraangenamen. Vele van de door hem geportretteerde artiesten zijn niet meer in leven, maar hun muziek leeft eeuwig voort. Laat Erik u bij de hand nemen en meevoeren naar Creek Country. De cd in het boek bevat een prachtige selectie van hun songs, uitgevoerd door

Tim Knol en de Blue Grass Boogiemen, met muzikale bijdragen van de Lasses en Erik himself. De muziek is ook los op 10 inch vinyl verkrijgbaar! Bij aanschaf van het boek of de 10 inch een gratis lintentas cadeau!

VANWYCK GOD IS IN THE DETOUR (Concerto Records) CD

Binnen drie jaar na haar indrukwekkende debuut *An Average Woman* en een jaar na haar nog mooiere album *Molten Rock* ligt het derde album *God is in the Detour* in de winkel. Niet dat dit de bedoeling was, maar het schrappen van de theatertour vanwege corona zorgde voor inspiratie. Een “detour” die zijn vruchten afwerpt. Met *God Is In The Detour* levert VanWyck een prachtig ingetogen album uit. Spaarzaam gearrangeerd met vaak niet meer dan gitaren of piano en vaak in één take opgenomen waardoor het gevoel ontstaat dat je in de studio bent. Wie genoot van *An Average Woman* en *Molten Rock* kan zijn hart weer ophalen bij dit album. (Ron Bulters)

De OBA blijft open!

Like You 9+

Online creëren we onze identiteit. Dáár zijn we beter dan hier. Maar is gelukkig lijken, niet veel moeilijker dan gelukkig zijn? De dansvoorstelling Like You zet je aan het denken over vooroordelen en onzekerheid in een wereld waarin iedereen iets van iedereen mag vinden. Het gaat over de strijd die je voert om een plek te veroveren zonder te verliezen wie of wat je zelf bent.

Tijd: 15.00 – 15.45 uur

Toegang: € 7,50 met oba pas/stadspas, € 12.50 zonder.

Leeftijd: 9-14 jaar

Locatie: Theater in OBA Oosterdok

Tickets via oba.nl/mediawijsheid

Ook de OBA heeft verschillende coronamaatregelen, die in ieder geval gelden tot half november. Zo zijn alle OBA-vestigingen (inclusief OBA Oosterdok) op maandag gesloten. Op andere dagen zijn er steeds twee vestigingen per stadsdeel open. Het dragen van een mondkapje is verplicht voor iedereen vanaf 13 jaar. Ook zijn alle horecafaciliteiten dicht.

Boeken lenen

Het lenen, reserveren, verlengen en terugbrengen van boeken en andere materialen blijft mogelijk. Als extra service hebben

we de uitleentermijn verlengd tot 6 weken en is het inleveren van boeken bij een andere vestiging gratis.

Daluren voor senioren en kwetsbare Amsterdammers

Senioren en kwetsbare Amsterdammers adviseren we om de OBA te bezoeken wanneer het rustig is. Aan alle andere bezoekers vragen we hiermee rekening te houden en op andere tijdstippen naar de OBA te komen.

Bekijk alle maatregelen op oba.nl/corona

Week van de mediawijsheid

Mediawijsheid is het veilig en slim gebruiken van media en de competenties die je nodig hebt om actief en bewust te kunnen deelnemen aan de mediasamenleving. Bij de OBA worden voor jong en oud activiteiten georganiseerd die de mediawijsheid vergroten.

Kijk op oba.nl/mediawijsheid voor alle activiteiten

oba

020 – 523 09 00

Krops liefde voor slagroom

Soms moet je wat langer kijken om iets echt te zien. Tekst Jos Verdonk
Beeld Erik Veld

Voor wie liever niet met een mondkapje op musea bezoekt of dat niet durft, valt in de Amsterdamse buitenlucht nog genoeg te genieten. Van de beelden van Hildo Krop (1884-1970) bijvoorbeeld. “Krop gaf pas op latere leeftijd gehoor aan zijn verlangen kunstenaar te worden. Daarvoor was hij banketbakker en kok. Toen hij in Londen was, ontmoette hij kunstenaars. Die zagen zijn schetsen en raad-

den hem aan ermee verder te gaan”, zegt kunsthistoricus Diana Kostman (42), die veel weet over Andy Warhol en Toulouse-Lautrec. Ze geeft onder meer lezingen en gidst voor Stichting Art Zuid. Zij leidde geïnteresseerden in Zuid langs de beelden van Mokums beroemdste beeldhouwer. “Behalve beeldhouwer was Krop ook meubelmaker en keramist. Vanaf 1916 werkte hij voor de dienst publieke werken van de gemeente, maar hij maakte ook vrij werk. Alleen al in Amsterdam zijn meer dan vierhonderd beelden, brugornamenten en gevelstenen van hem te zien. De wandeling begint bij het voormalige hoofdkantoor van de Sociale Verzekeringsbank, het Apollo House. Daar staan twee meer dan manshoge sculpturen van Han Wezelaar (links) en Hildo Krop (rechts). “Krops beeld straalt kracht uit. Op zijn hand staat Vrouwe Justitia. Daarmee gaf hij aan: de sociale wetgeving is in dit gebouw in goede handen.” We steken schuin over en wandelen naar de Hildo Kropbrug (brug 419). Krop

maakte voor de brughoofden beelden. “De overeenkomsten tussen banketbakken en beeldhouwen zijn best groot. Krop bekwaamde zich vanaf zijn veertiende in boetseren, als oefening om suikerwerken te kunnen maken. Als je goed kijkt, zie je dat de golfjes op het beeld van de jongen in de boot iets van slagroom weg hebben.” Diana’s *fijn ding* is een bescheiden, haast onopvallend ornament op een andere brug (brug 407). “Dit is de Timo Smeehuijzenbrug, vernoemd naar de militair die omkwam in Afghanistan. Krop staat bekend als een figuratieve beeldhouwer, maar dit beeld is bijna abstract. Het is een zoekplaatje maar als je goed kijkt, zie je dat er een lier is afgebeeld waar iemand overheen is gebogen. Het zou kunnen verwijzen naar Apollo, die met een luit wordt afgebeeld. Zo verwijst de kunstenaar naar de Apollobuurt, waar de brug naar toe voert. Ik vind het zo mooi omdat je juist op dit drukke punt even stil moet houden en de tijd nemen: wat zie ik nu eigenlijk? Dat is iets wat wij vaker moeten doen.”

Heb je ook een Fijn Ding in 020 en wil je erover vertellen? Mail naar service@mugweb.nl

CULTURELE AGENDA

CENTRUM T/M 28 FEBRUARI BALI-BEHIND THE SCENES

Bali-behind the scenes geeft de museumbezoeker een inkijkje in de veelzijdigheid van het Indonesische eiland. Naast de bekende tempels en prachtige stranden en perfecte plekken om te surfen zie je ook de mindere kanten zoals de plastic soup en in de invloed van het massatoerisme op de Balinese cultuur. Online reserveren wordt aangeraden.

tige stranden en perfecte plekken om te surfen zie je ook de mindere kanten zoals de plastic soup en in de invloed van het massatoerisme op de Balinese cultuur. Online reserveren wordt aangeraden.

Locatie Tropenmuseum, Linnaeusstraat 2

Entree €16,- (volwassene), €8,- (4 t/m 17 jaar) stadspas gratis

Tijd di t/m zo van 10.00-17.00 uur tropenmuseum.nl

CENTRUM 1 NOVEMBER T/M 2 FEBRUARI ‘KASTKIJKERS’

In de expositie ‘Kastkijkers’: 500 jaar Amsterdamse jeugdhulp tonen jongeren uit de jeugdhulp eigen werk in de ‘wezenkastjes’ op de binnenplaats van het Amsterdam Museum. Zij vullen deze onder meer met schilderijtjes, tekeningen en (rap)video’s. De tentoonstelling opent in de week van de pleegzorg en is gratis te bezichtigen. De expositie is een samenwerking tussen het Amsterdam Museum en Levvel, een organisatie gespecialiseerd in hulp voor jeugd en gezin.

Locatie Amsterdam Museum, Kalverstraat 92

Entree (voor museum) €15,- (volwassene), stadspas en kinderen t/m 17 jaar gratis

Tijd dagelijks van 10.00-17.00 uur amsterdammuseum.nl

OOST 6 NOVEMBER T/M 15 JANUARI AMBACHT IN OOST

De expositie Ambacht in Oost is het eindresultaat van het gelijknamige kunstproject waarin kinderen kennismaken met ambachtelijke technieken en die gebruikten als inspiratie voor hun eigen werken. Die variëren van vilt-schilderijen tot keramiek op draad. In workshops hebben kinderen tussen 6 en 11 jaar kunstenaars uit verschillende ambachtelijke disciplines ontmoet.. Het werk van de kinderen is naast het werk van de kunstenaars te zien in de bibliotheek.

Locatie OBA, Javaplein 2

Entree gratis

Tijd wo, vr, za 9.30-17.30 uur, do 9.30-20.00 uur en zo 13.00-16.30 uur oba.nl

(VOORAL) ONLINE 18 NOVEMBER T/M 6 DECEMBER IDFA

Van 18 november tot en met 6 december viert IDFA documentaire cinema, vooral online maar ook in filmtheaters in Amsterdam en daarbuiten. Tijdens het festival vertoont IDFA op vaste tijden in een online cinema op idfa.nl

meer dan 200 films en nieuwe mediaprojecten. Alle die vertoningen worden geïntroduceerd door IDFA’s programmeurs en vaak gevolgd door een gesprek. Wil je wel naar het theater? Dan kun je onder meer in Eye en in Tuschinski terecht voor 1 van de ruim 150 premières.

Entree verschilt per film, zie site voor details

Tijd tijden variëren per voorstelling idfa.nl

020 Schrijft

Schrijver/journalist Daan Heerma van Voss schreef in covidtijden moderne geschiedenis.

Tekst Jos Verdonk Beeld Sandra Hoogeboom

Juni dit jaar verscheen *Coronakronieken* van Daan Heerma van Voss (1986). Het boek is een combinatie van dagboek, reportage en ooggetuigenverslagen en gaat over het 'vleermuisvirus' dat sinds maart Nederland in de greep kreeg. Inmiddels is het vijf maanden later en is het boek ineens weer akelig actueel. "Nee, ik had liever gehad dat dat niet zo was. *Coronakronieken*

was bedoeld als soort historische bron. Ik vind het een beetje beklemmend dat de laatste dag beschreven in mijn boek, 3 mei, net zo goed gisteren geweest had kunnen zijn. In die vijf maanden is niet veel veranderd."

De schrijver begon niet aan dit project met de bedoeling het ook uit te geven. "Het is een soort verdedigingsmechanisme van de geest om als het beter gaat al die dingen en al dat verdriet te vergeten, maar ik dacht: dat moet we niet hebben, dit moet worden vastgelegd. Pas in april wist ik dat ik er een boek van wilde maken."

De opbrengst van *Coronakronieken* gaat naar de boekhandels. "Toen ik hiermee bezig was, had ik niet het gevoel alsof ik mijn eigen verhaal aan het vertellen was, maar dat van veel anderen. Dat ik de persoonlijke verhalen van anderen aan het optekenen was voelde niet oké. Ik zag het vooral als publieke dienst. Toen er berichten kwamen dat het slecht ging met de boekhandel, vond ik dit een

mooi idee. De ontwerper, drukker, zetter en uitgever hebben voor een gereduceerd bedrag gewerkt."

Het boek begint op 12 maart. In dagboekvorm beschrijft de auteur elke dag hoe hij deze crisis ervaart en de nieuwe ontwikkelingen volgt, maar hij laat ook anderen aan het woord. Hij benaderde tientallen mensen om hun verhaal te doen. Zo maakt de lezer kennis met gewone mensen als filosoof Errol, dakloze dichter Mano en groenteman Said en hun strub-

belingen door het virus. "Ik probeer niet echt een stijl te hebben. Die is in elk boek anders. Mijn ideaal is dat ik mijn stijl aanpas aan wat er nodig is om het verhaal zo goed mogelijk te vertellen." Daan Heerma van Voss is nog geen 35, maar heeft al een flink oeuvre. Vanaf 2010 verschenen er zes romans van zijn hand. Verder schreef hij met zijn broer Thomas de thriller *Ultimatum*

en met twee anderen de trilogie *25 45 70*. "Ik schrijf voor bladen, heb inkomsten uit boekcontracten en vertalingen van mijn romans. Ik kan van mijn werk leven, al gaat dat de laatste maanden iets minder."

Volgens hem is de crisis niet te vergelijken met de Tweede Wereldoorlog. "Op sommige vlakken is de situatie misschien een oorlogachtige levenservaring: de cafés die gesloten zijn, dat het zo stil is op straat en iedereen naar de persconferenties kijkt en we allemaal hetzelfde gespreksonderwerp hebben. Dat zijn echo's van die situatie, maar dan ga je voorbij aan hoe allesvernietigend de Tweede Wereldoorlog is geweest." Hoe moeten we ons wapenen tegen de corona-winter? "Het is belangrijk als je wakker bent snel onder de douche te gaan staan en je lichaam het idee te geven dat het een normale dag is. Een beetje sporten, wat sociale activiteiten aangaan en wat werk maken van koken. Als je dat doet, houd je het lang vol. Ik denk dat mensen vooral 's ochtends iets strenger en gedurende de dag iets aardiger voor zichzelf moeten zijn."

De schrijver ziet ook mogelijkheden om de komende waarschijnlijk behoorlijk stille weken een positieve draai te geven. "Als de reële omstandigheden van je leven zwaar zijn, probeer dan juist

je verbeelding te gebruiken om troost te vinden. Ga boeken lezen en films kijken. Wees nieuwsgierig en keer je blik even naar binnen."

Nu zit Daan Heerma van Voss niet stil. Hij werkt aan een non-fictieboek over angst en angststoornissen, waardoor hij ook wel eens wordt geplaagd. En hij ziet uit naar betere tijden. "Volgend voorjaar, als de zon weer schijnt, gaan we naar buiten met zijn allen. Ik mik op 5 mei. Dan geven we extra betekenis aan bevrijdingsdag. Een groot feest!"

UIT: CORONAKRONIEKEN

Dinsdag 7 april (dag 143)

In Sommelsdijk overleeft de 107-jarige Cornelia Ras het virus. Het spande erom. Een nichtje tegen de lokale omroep: 'We dachten eerlijk gezegd niet dat tante Cor het zou halen.' We hadden beter moeten weten. Tante Cor heeft ook de Spaanse griep doorstaan. Anderhalf uur rijden naar het oosten, in Beek en Donk, heeft de 29-jarige (!) Guus het niet gered. Stefanie zag hem vroeger weleens, ze kwamen in hetzelfde café, dezelfde platenzaak, als ze aan hem denkt, ziet ze een energieke, sportieve jongen voor zich. Hij had geen andere kwalen. Guus' twee jaar oudere broer ligt ook op de ic. De vader ligt ook in een ziekenhuis. De moeder heeft het ook, maar kan 'thuis uitzielen', lees ik. Over welk thuis hebben we het intussen?

M. krijgt bericht dat een student aan haar universiteit in New York aan het virus is overleden een maand geleden kenden we mensen die mensen kenden die mensen kenden die. Nu kennen we mensen die mensen kennen die. Over een tijdje kennen we mensen die. En als het tegenzit worden we mensen die.

Daan Heerma van Voss – *Coronakronieken*
Atlas Contact €15,-

CORONAKRONIEKEN WINNEN? ZIE PUZZEL PAGINA 41

Gemeente Amsterdam

Door de coronamaatregelen hebben veel theaters, bioscopen en musea andere regels. U moet bijvoorbeeld vaak een mondkapje dragen en vooraf een kaartje reserveren. Kijk op de website van de aanbieder voordat u op pad gaat.

Rondvaart

Gratis

Ga mee op ontdekkingsstocht en vaar mee door de eeuwenoude grachtengordel van Amsterdam.

Geldig 1 november tot en met 31 december

Vanaf alle leeftijden

Stadspasprijs gratis (normaal €17,-)

Kaartverkoop let op: reserveren verplicht via de website

Reserveren via go.lovers.nl/stadspas

Adres Prins Hendrikkade 25

Meer info go.lovers.nl/stadspas

Cinecenter

€1

In november kun je o.a. de volgende films bekijken: The Singing Club van Peter Cattaneo en de film Blackbird met Susan Sarandon en Kate Winslet. Reserveer van te voren je kaartje.

Geldig 1 tot en met 30 november

Vanaf alle leeftijden

Stadspasprijs €1,- (normaal €11,50)

Kaartverkoop aan de kassa

Reserveren 020-6236615 of via de mail: kassa@cinecenter.nl

Adres Lijnbaansgracht 236

Meer info cinecenter.nl

Rijksmuseum

Gratis

Altijd al in je eentje voor het Melkmeisje willen staan? Of alléén op de foto met de Nachtwacht? Dit is hét moment om het Rijksmuseum te bezoeken, omdat er per dag minder bezoekers naar binnen mogen.

Geldig het hele jaar

Vanaf alle leeftijden

Stadspasprijs gratis (normaal €19,- vanaf 18 jaar)

Reserveren is verplicht via rijksmuseum.nl/tickets. Kies voor 'ander geldig toegangsbewijs'. Kom op het tijdstip waarvoor je gereserveerd hebt, en neem je Stadspas mee.

Adres Museumstraat 1

Meer info rijksmuseum.nl

Ontdek Amsterdam met de Stadspas

Er zijn nog veel meer leuke aanbiedingen. Kijk op amsterdam.nl/stadspas

Da Bounce Urban Film Festival

€5

Van 3 t/m 6 december vindt de 7e editie van Da Bounce Urban Film Festival (DBUFF) plaats in Pathé Arena.

Geldig dagkaart 5 of 6 december
Vanaf 17 jaar

Stadspasprijs dagkaart €5,- (normaal €35,-). Met je Stadspas krijg je ook gratis toegang tot het online platform waar je extra programma's van het festival kunt zien.

Kaartverkoop vanaf 13 oktober alleen via dbuff.nl
Adres Arena Boulevard 600
Meer info dbuff.nl

Zo werkt uw Stadspas

Heeft uw pas een groene stip? Dan kunt u naar acties met een groene stip. Heeft uw pas een blauwe ruit? Dan kunt u naar acties met een blauwe ruit.

De tijdelijke acties

U mag per maand 2 of 3 tijdelijke acties kiezen:

- 2 acties als u bij één van de acties iemand meeneemt zonder Stadspas.
- 3 acties als u alleen gaat.

Acties die u het hele jaar mag gebruiken

U mag elke dag naar een museum, het zwembad en de kringloopwinkel. Alle jaaracties vindt u ook op amsterdam.nl/stadspas.

U kunt bij de jaaracties niet iemand meenemen zonder Stadspas. Dat kan alleen bij de tijdelijke acties.

Zo koopt u een kaartje

Meestal koopt u een kaartje bij de kassa. U laat uw Stadspas dan scannen bij de kassa. Bij sommige acties moet u vooraf (online) kaartjes kopen. Vul dan uw Stadspasnummer in. Deze staat op de achterkant van uw pas. Kunt u niet alle informatie vinden? Of wilt u vóór uw bezoek controleren of een locatie toegankelijk is voor gehandicapten. Kijk dan op de website van de aanbieder.

Stadspas is een initiatief van de gemeente Amsterdam in samenwerking met de deelnemende bedrijven en instellingen. De Stadspasacties zijn bedoeld om u informatie te geven over de Stadspas en de acties waarvan u met een Stadspas gebruik kunt maken. Door van een actie gebruik te maken ontstaat geen overeenkomst tussen u en de gemeente Amsterdam/Stadspas. U kunt aan deze informatie geen rechten ontleen. Wijzigingen voorbehouden. © 2020

Gratis lid van de OBA

Gratis

Word lid van de OBA en leen een jaar lang gratis onbeperkt boeken, e-books, dvd's en tijdschriften.

Met dit gratis OBA Totaal-lidmaatschap kun je ook gratis of met 50% korting naar activiteiten en de computers gebruiken.

Geldig tot en met 31 augustus 2021
Stadspasprijs gratis (normaal €45,- vanaf 19 jaar)

Adres kijk voor alle vestigingen op oba.nl/vestigingen
Meer info oba.nl/stadspas

Zwemmen

€1

Kom nu zwemmen in een van de onderstaande zwembaden. Er gelden een aantal regels om veilig te kunnen zwemmen. Kijk voor je gaat op de website van het zwembad of bel ze op en reserveer een plek om te komen zwemmen.

Geldig het hele jaar

Vanaf 3 jaar

Stadspasprijs €1,- (normaal €4,10 - €6,-) (je kan alleen met pin betalen)

Reserveren verplicht via:

- Sloterparkbad - 020 5063 506
- Bijlmer Sportcentrum - 020 697 3220
- Sportfondsenbad Oost - 020 665 0811
- Sportplaza Mercator - 020 618 8911
- Noorderparkbad via de website van het zwembad
- Mirandabad via de website van het zwembad
- Marnixbad via de website van het zwembad
- Zuiderbad via de website van het zwembad

Gemeente Amsterdam

Mijn leven is totaal anders, nu ik werk heb

Sofya (26) is na een moeilijke periode, helemaal opgebloeid in de zorg. Als 'Helpende Zorg' is ze een belangrijke steun voor dementerende ouderen. Ze helpt ze met de dagelijkse dingen, zoals douchen, aankleden en het smeren van een boterham. "Elke keer als ik daar de deur uitstap, doe ik dat met een voldaan gevoel."

Steun van adviseur

"Dat ik in de verzorging terecht ben gekomen, komt door mijn jongerenadviseur. Die stelde voor dat ik dit traject zou doen met leren en werken in de zorg. Ik had mijn twijfels. Ik had weinig zelfvertrouwen maar mijn jongerenadviseur geloofde in mij. We hadden gesprek na gesprek. Toen dacht ik: ik ga een gokje wagen. En zo is het begonnen."

Leren en werken

"In het begin ging ik volop naar school en in de tweede periode ging ik één dag naar school en liep ik drie dagen stage. Dat was best pittig omdat het langgeleden was dat ik op school had gezeten. En die had ik toen niet afgemaakt. Ik dacht: Hoe ga ik het voor elkaar krijgen nu wel op school te zitten? Maar het is gelukt! Ik heb mijn laatste examen kortgeleden gedaan. Als ik dat gehaald heb, ben ik Helpende Zorg ADL: Alle Dagse Levensverrichtingen."

Elke dag is anders

Mijn laatste stage was bij een kleinschalige zorginstelling van Cordaan voor dementerende ouderen. De leiding van Cordaan zei dat ze wilde kijken of dat goed ging. Nou, dat ging goed. En nu kan ik daar gewoon werken. Ik heb het erg naar mijn zin. Het leukste is het samenzijn met de bewoners. Elke dag is anders. Altijd maak ik wel iets bijzonders mee."

De persoon op de foto komt niet in het verhaal voor.

Foto: Nationale beeldbank

Corona

"Door de corona krijgen we als zorgpersoneel extra waardering voor wat we doen. Ook van de bewoners. Die begrijpen het niet helemaal, en we moeten vaak uitleggen dat er corona is. Ze vinden het raar dat er minder bezoek komt, dat we afstand moeten houden en mondkapjes dragen. Dat raakt me. Als ik de deur uitstap, dan doe ik dat met een voldaan gevoel. Ik beteken écht iets voor een ander."

**"Het leukste vind ik
het samenzijn met de bewoners"**

Vertrouwen in de toekomst

"Ik heb drie of vier jaar een uitkering gehad. Nu ik werk, heb ik een compleet ander leven. Dat je werkt voor je geld. Dat voelt goed. Daarvoor zat ik maar een beetje thuis. Ik had vaak het gevoel dat de tijd stil stond. Nu ontwikkel ik mezelf. Ik had niet verwacht dat ik zoveel in me had. Mijn onzekerheid verdwijnt doordat ik dit proces ben aangegaan. En het stopt hier niet. Ik blijf doorgroeien. Ik heb veel vertrouwen in de toekomst."

Robbie had schulden

Soms valt het niet mee om je hoofd boven water te houden. Daar weet Robbie alles van. Met de koop van een eigen huis raakte Robbie in de schulden. Hij deed zijn best om de schuldeisers te betalen, maar de deurwaarders bleven komen en de schuldenstapel werd steeds groter. Uiteindelijk zocht hij hulp bij maatschappelijk dienstverlening in Zuidoost.

Robbie: "Dat was twee jaar geleden. Ik kwam al regelmatig bij stichting MaDi in Zuidoost. Daar doe ik na werk cursussen met computers. Iemand vertelde me dat stichting MaDi ook mensen met schulden helpt. Ik heb toen een afspraak gemaakt."

Overzicht kwijt

"Ik kreeg een bewindvoerder. De koopwoning was toen al lang verkocht. Maar ik had nog veel schulden. Met de bewindvoerder heb ik alles op een rijtje gezet, want ik was het overzicht kwijt en had geen idee meer wie ik wat moest betalen. Via de bewindvoerder kwam ik bij de Kredietbank van de gemeente. De Kredietbank heeft met al mijn schuldeisers regelingen getroffen."

Vast bedrag afbetalen

"Nu betaal ik elke maand een vast bedrag aan de Kredietbank om mijn lening af te lossen. Ik ben niet meer bang voor deurwaarders op de stoep. Daar ben ik blij om. Het voelt alsof ik weer kan ademen." Robbie heeft nu een overzicht over wat hij maandelijks te besteden heeft. Ook komt hij sinds kort in aanmerking voor een aantal voorzieningen van Pak je kans, zoals bijvoorbeeld de Stadspas.

Ik ben blij dat ik hulp heb gezocht

"Wat ik tegen andere mensen zou zeggen? Doe je best om je schulden te betalen. Kijk of je regelingen kunt treffen met schuldeisers. Maar als het teveel wordt, moet je hulp zoeken. Ik ben blij dat ik hulp heb gezocht. Het voelt alsof ik straks weer boven water kom en kan ademen."

De persoon op de foto komt niet in het verhaal voor.
Foto: Nationale beeldbank

Zorgen delen met een vertrouwenspersoon

Reinier Nieuwenhuis en Bob Broer, bewoners van Amsterdam Oost, zijn bekende gezichten in de buurt. De een deelt maaltijden uit bij Archipel. De ander draait een inlooppreekuur in de Eltheto-kerk. Ze zijn alle twee opgeleid tot vrijwillig vertrouwenspersoon. Ze staan buurtbewoners bij die vragen of zorgen hebben. Ook over schulden.

Iedereen kan in de schulden terecht komen, benadrukt Bob. Zeker nu met corona.

met een hele algemene vraag. Ze zijn het overzicht kwijt of hebben een brief gekregen waarvan ze niet weet hoe ze die moeten oplossen. Gaande het gesprek blijkt dat zo iemand zwaar in de schulden zit."

"Mensen verliezen hun werk maar hun hoge lasten, zoals de huur, gaan gewoon door. Dan bouw je makkelijk schulden op. Meteen hulp zoeken is vaak een te grote stap omdat mensen dan erkennen dat ze een probleem hebben dat ze zelf niet kunnen oplossen. Dan kiezen ze er liever voor om naar een vrijwilligersorganisatie te gaan. Mensen komen dan naar het inlooppreekuur

Reinier: "Wat we doen is luisteren, mensen introduceren bij officiële hulpinstanties zoals Civic en meegaan met moeilijke gesprekken. Wat helpt is dat vertrouwenspersonen soms van binnenuit weten hoe het voelt als er aangebeld wordt en je de deur niet open durft te doen uit angst dat er een deurwaarder staat. We staan dichtbij de mensen. Ook buiten kantooruren."

Heeft u geldproblemen? Wij gaan samen aan de slag.

Voor hulp bij schulden kunt u de gemeente bellen op 020 252 6000 of kijken op de website

amsterdam.nl/geldproblemen

Hier vindt u een overzicht van de MaDi's (maatschappelijke dienstverleners) waar u terecht kunt voor hulp in uw stadsdeel.

Ook vrijwilligers staan voor u klaar

Wilt u liever eerst een vertrouwenspersoon of maatschappelijk werker spreken? Ga dan langs bij het spreekuur van een vrijwilligers- of buurtorganisatie waar u woont.

Maak huren weer betaalbaar

Zeno Winkels

Aan het begin van een enorme economische crisis, kregen huurders de hoogste huurstijging in zes jaar tijd op de mat. Huurders zagen hun inkomen de afgelopen jaren amper stijgen, maar de huur deed dat wel. Dat moet echt anders. Tijd om de wooncrisis echt op te lossen!

BETOOG

Huurders zitten veel sneller financieel in de knel dan kopers. Omdat een groot deel van het inkomen bij huurders (gemiddeld

ruim 38 procent) van het inkomen opgaat aan wonen, komen ze niet vaak aan sparen toe. Veel huurders hebben dus geen financiële buffer. Terwijl de huur wel elk jaar stijgt, zien velen dat niet of nauwelijks met hun inkomen gebeuren. En met de economische crisis die volgt op de corona-crisis, zien veel huurders hun inkomen zelfs dalen. De problemen worden onder druk van de crisis alleen maar groter.

We zien dan ook veel verschillende type huurders die het moeilijk hebben. Van sociale huurders met een klein inkomen in een corporatiewoning, tot middeninkomens die doordat ze voor de hoofdprijs in een vrije sector woning huren, toch in de problemen

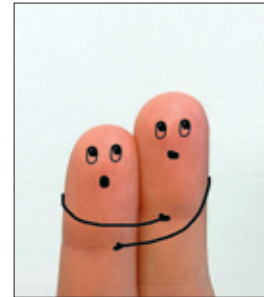
komen. Wie niet kan kopen, heeft het nakijken, is steeds meer de teneur op de woningmarkt. Met het oog op de corona-crisis wijst de Autoriteit Financiële Markten (AFM) er op dat vooral huurders kwetsbaar zijn bij een economische crisis en een dalend inkomen. Vanwege de hoge huren ten opzichte van de inkomens komen ze ook volgens de AFM niet aan sparen toe, waardoor ze geen buffer hebben om tegenslagen op te vangen. De hoge huurlasten zijn bovendien niet iets waar huurders op kunnen bezuinigen, als het inkomen daalt, schrijft de AFM. 'Waar sommige van de lasten wellicht geschrapt kunnen worden als de nood hoog is (denk aan vervoer, abonnementen en contributies en sommige verzekeringen), zijn woonlasten niet alleen de grootste kostenpost maar samen met eten en drinken ook de meest vaste/noodzakelijke. Dit maakt huurders kwetsbaarder voor een (tijdelijke) inkomensdaling dan kopers.'

De hoge huurprijzen zijn veel te lang een blinde vlek geweest in de politiek. Daar lijkt heel voorzichtig, eindelijk, verandering in te komen. Minister Ollongren kwam op Prinsjesdag met een plan voor huurverlaging voor zo'n 260.000 hurende huishoudens. Huurders bij corporaties met een laag inkomen en relatief hoge huur. Dat is geld, goed

besteed. Een voorzichtige stap in de goede richting. De vraag is of Ollongren met meer komt. Want de woonbegroting moet door de Eerste Kamer, en daar heeft de coalitie geen meerderheid...

Ondertussen staat de verhuurderheffing (de belasting op sociale huur) ook voor komend jaar met 1,5 miljard euro in de plannen van de minister. Dat betekent minder ruimte voor betaalbare huren en nieuwbouw van sociale huurwoningen. Door de verhuurderheffing betalen sociale huurders, via de huur, een verkapt belasting om de schatkist van de

staat te spekken. Bij elkaar heeft dat al meer dan 10 miljard euro gekost sinds de invoering van de heffing in 2013! De echte verandering zal na de verkiezingen voor de Tweede

Kamer moeten komen. Wij zijn daarom met wegmetdewooncrisis.nl met een campagne gekomen waarmee we betaalbaar wonen hoog op de agenda willen zetten. We willen dat er een minister van Volkshuisvesting komt die zorgt voor echte oplossingen. Voor betaalbare huurwoningen voor lage en middeninkomens. Doe mee en teken de petitie.

wegmetdewooncrisis.nl

Zeno Winkels is directeur van de Woonbond

Geert weet het ook niet meer

Mohammed en Fatima houden bedden bezet van Henk en Ingrid, waardoor hun behandelingen weer worden uitgesteld. Deze opmerking werd door Geert Wilders de wereld in geslingerd, nadat een arts van het VU medisch centrum had gezegd dat de meeste covid-

COLUMN
JACQUES PEETERS

patiënten in de ziekenhuizen van de grote steden een niet-westerse achtergrond hebben. Racistisch en walgelijk vonden onder andere GroenLinks en PvdA. Kortom Wilders heeft het spel weer op de wagen gekregen. Echter bij aanvang van de coronacrisis merkte Wilders op dat het tekort aan bedden te wijten is aan de gevoerde politiek van Rutte. Die politiek heeft alleen maar geleid tot sluitingen van ziekenhuizen, waardoor ook het aantal ic-bedden afnam. Wilders weet het dus ook niet zo precies, dat moge duidelijk zijn. Maar hij maakt wel handig gebruik van een sluimerend ongenoegen in de maatschappij ten opzichte van buitenlanders. Of zoals een kennis het zei, Wilders voelt aan waar de pijnpunten in de maatschappij zitten. Maar de

klepel weet hij niet te vinden, voegde ik haastig toe. Als het maar de schuld van anderen is!

Maar die arts zal toch geen prietpraat uitslaan. Dus wat is er aan de hand? Het virus schijnt aan zijn tweede golf begonnen te zijn, doordat veelal jongere mensen van vakanties terugkwamen en het virus importeerden. Vooral bij studenten sloeg het virus toe en moesten complete studentenhuizen in quarantaine. Maar gelukkig ver van hun ouders vandaan? Maar je heet Mo en studeert en loopt het virus op. Met je voornaam kun je een kamer wel vergeten en je woont noodgedwongen dus nog thuis bij je ouders. Grote kans dus dat je jouw Marokkaanse ouders aansteekt.

Het zou zomaar een verklaring kunnen zijn, nietwaar? Nadere studie zal het uitwijzen.

Bovenstaand verhaal maakt één ding helder. Rechts bedrijft politiek via goedkope oneliners, ingegeven door de waan van de dag en links zoekt naar oplossingen voor soms ingewikkelde vraagstukken.

Jacques Peeters is spreekuurmedewerker van de Bijstandsbond

Pejo

Advertentie

Ekodis Natuurvoeding

Specialist in mens- en milieuvriendelijke producten.

Laat je inspireren door
onze vega recepten app.
Kijk op www.ekodis.nl,
volg ons op insta & fb,
kom langs in de winkel
of bel 020 694 63 27

Beukenplein 73
Openingstijden:

Ma t/m Vr	8:00 - 19:00
Zaterdag	8:00 - 18:00
Zondag	10:00 - 18:00

Het is niet eenvoudig de weg te vinden in het woud van loketten en instanties. Bij wie moet je zijn? MUGwijzer geeft antwoord. Heeft u wijzigingen? Stuur een mail naar service@mugweb.nl

Diverse instanties en loketten zijn door de coronacrisis (gedeeltelijk) gesloten of alleen bereikbaar op afspraak of voor vaste cliënten. De meeste organisaties blijven diensten verlenen per telefoon en online. Alle informatie is met grote zorg samengesteld. Over de juistheid ervan kunnen we geen aansprakelijkheid aanvaarden.

WERK/UITKERING/ VOORZIENINGEN

GEMEENTE AMSTERDAM,
STADSLOKETTEN ALLEEN OP AFSPRAAK

WERK, PARTICIPATIE EN INKOMEN

Geen recht (meer) op een WW-uitkering? Vraag dan bijstand aan. 020 252 6000 amsterdam.nl/werk-inkomen

SOCIAAL LOKET

Voor vragen over zorg, wonen en welzijn 020 255 2916 amsterdam.nl/sociaaloket

KREDIETBANK

Geeft voorlichting, bemiddelt met schuldeisers en kan helpen schulden te saneren. Verder verstrekt de Kredietbank leningen. 020 252 6000 amsterdam.nl/kredietbank

JONGERENPUNT VOOR WERK EN OPLEIDING

Zonder werk en jonger dan 27 jaar? Dan begeleidt de gemeente je naar werk of opleiding. Inloopspreekuur ma t/m vr 9.00-13.00 jongerenpunt@amsterdam.nl 020 252 6000 amsterdam.nl/jongerenpunt

Stadsloketten Centrum en Oost

020 252 6195
Stadsloket Nieuw-West 020 252 7549
Stadsloket Noord 020 252 7283
Stadsloket West 020 252 6623
Stadsloket Zuid 020 252 7092
Stadsloket Zuidoost 020 252 6395

SCREENINGSBALIE JONGERENPUNT DAK- EN THUISLOZEN

Jongeren zonder vast woon- of verblijfsadres mogen zich nog wel melden. Jan van Galenstraat 323 ma, di, do, vr 9.30-12.00 wo gesloten 020 252 6386

UWV

Iedereen die voor een WW-uitkering in aanmerking wil komen moet zich melden bij het UWV. U kunt er terecht voor werk via werk.nl en tijdelijk inkomen via uwv.nl. Voor inschrijving heeft u een DigiD nodig. 088 898 9294 Houdt rekening met langere wachttijden dan gebruikelijk. uwv.nl werk.nl

KVK CORONALOKET

Bij dit loket van de Kamer van Koophandel vindt u informatie over welke regelingen er voor ondernemers bestaan, hoe u moet handelen in bepaalde gevallen en wat aanbevolen is om nu te doen. Het loket is te bereiken via 0800 2117 ma t/m vr 8.30-17.00

AANVULLING/KWIJTSCHELDING

Een minimuminkomen en moeite met rondkomen? Landelijke en gemeentelijke toeslagen helpen.

Landelijk: huurtoeslag; zorgtoeslag; kinderbijslag; kindgebonden budget; kinderopvangtoeslag; tegemoetkoming lesgeld scholieren 18-30 jaar; heffingskortingen; bijzondere bijstand.

Amsterdam: collectieve zorgverzekering; regeling tegemoetkoming meerkosten (chronisch zieken en gehandicapten); scholierenvergoeding; reiskostenvergoeding voor schoolgaande kinderen; pc-voorziening; bijdrage kinderopvang; korting op sport, cultuur en recreatie; gratis OV voor ouderen. amsterdam.nl/pakjekans

BELASTINGDIENST (RIJK)

Afdeling toeslagen
Aanvraag voor huur-, zorg- en kinderopvangtoeslag en kindgebondenbudget gaat via de Afdeling Toeslagen van de landelijke Belastingdienst. 0800 0543 (belastingtelefoon, gratis) toeslagen.nl

BELASTINGEN GEMEENTE AMSTERDAM

Veel mensen met een minimuminkomen hebben recht op kwijtschelding van gemeente- en waterschapsbelastingen. Het is mogelijk om een kwijtscheldingsformulier aan te vragen door te bellen met 020 255 4800. Vanwege het coronavirus stelt Belastingen de invoering van sommige belastingsoorten uit. Ook kunnen ondernemers uitstel van betaling

krijgen. Zie amsterdam.nl/belastingen voor belastingmaatregelen vanwege Corona.

DIENT UITVOERING ONDERWIJS (DUO)

Voor het verlenen van studiefinanciering en tegemoetkomingen. Mogelijk recht op regeling bij studievertraging door Corona, drie maanden extra reisrecht en geen grens voor bijverdienden. Zie voor meer maatregelen de website. 050 599 7755 ma t/m vr 9.00-17.00 tussen 9.00-11.00 kortere wachttijd duo.nl

SOCIALE VERZEKERINGSBANK (SVB)

Houd uw Burgerservicenummer bij de hand. De uitvoerder van: AOW 075 655 1010 Kinderbijslag 075 655 1020 Nabestaandenuitkering (ANW) 075 655 1003 Algemene vragen: Whatsapp 06 1064 6363 9.00-17.00 ma t/m vr 9.00-11.30 en 13.30-16.00 svb.nl

MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING

Schuldhelp en sociaal raadslieden. Voor hulp bij ingewikkelde regelgeving en doorverwijzen naar instanties. De Maatschappelijke Dienstverlening Madi's is telefonisch bereikbaar. Een aantal locaties is beperkt open.

Centrum CentraM 020 557 3338 (9.00-17.00) centram.nl
Nieuw-West SEZO Helpen u graag telefonisch, via de chat, WhatsApp en mail. 020 667 5100 sezo.nl
Noord Stichting Doras Telefonisch, per e-mail en via (video)chat bereikbaar. De locaties zijn open voor spoedvragen. 020 435 4555 ma t/m vr 9.00-17.00 doras.nl

Oost Civic 020 665 8001 civicamsterdam.nl (incl. live chat)

Oost Dynamo Locaties zijn beperkt open en alleen op afspraak. Facebook: Dynamo beweegt tot meedoen 020 460 9300

dynamo-amsterdam.nl (incl. live chat)

West Combiwel schuldhelpverlening:

020 723 1150 combiwel.nl

Zuid PuurZuid Kunnen telefonisch, per e-mail en (video)chat contact hebben en gesprekken voeren.

020 235 9120 puurzuid.nl

Zuidoost en Diemen MaDiZo heeft een live chat en corona-informatie in verschillende talen. De hoofdlocatie op de Karspeldreef 1009 is weer open 020 314 1618 madizo.nl

VOOR ELKAAR IN AMSTERDAM

Corona-hulplijn als u hulp nodig heeft of wilt aanbieden. 020 767 0031 dagelijks 10.00-16.00 voorelkaarinamsterdam.nl
Na 16.00 behoefte aan een gesprek? Bel het Rode Kruis 070 445 5888 ma t/m vr tot 21.00

HULP BIJ GELDZAKEN GRIP OP JE GELD

Neem voor hulp bij geldproblemen of schulden contact op met één van de volgende organisaties: Centram, Civic Amsterdam, Combiwel maatschappelijke dienstverlening & de geldcoach, Doras, Dynamo, PuurZuid, SEZO, MaDiZo. Zie MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING (hierboven) voor telefoonnummers en websites.

ZORG

Sommige problemen kunnen een obstakel vormen op weg naar werk of inkomen. Voor lichamelijke of geestelijke bijstand kunt u bij de volgende adressen terecht.

CENTRUM INDICATIESTELLING ZORG (CIZ)

Beeoordeelt of u aanspraak maakt op zorg via de Wet langdurige zorg (WLZ). Medewerkers van het CIZ gaan, indien mogelijk, weer op huisbezoek bij behandel- en zorginstellingen. 088 789 1000 ciz.nl

JELLINEK

Voor hulp bij verslaving (alcohol, drugs, gokken). Verwijsbrief van huisarts is nodig. Behandeling mogelijk via beeldbellen. Live chat (9.00-17.00) en online zelfhulp beschikbaar. Drugstestservice gesloten. 020 590 4444 (aanmelding) Advieslijn: 088 505 1220 ma t/m vr 8.30-17.00 jellinek.nl

LEGER DES HEILS

Zo veel mogelijk zorg gaat gewoon door conform landelijke maatregelen, extra opvang voor zeer kwetsbare cliënten. Alle inlooplocaties van het Leger des

WEERBAARHEID

De Participatieraad merkt te vaak dat haar cliënten door de sociale dienst niet worden gewezen op hun rechten, zoals het recht op cliëntondersteuning. Veel cliënten hebben aanzienlijke beperkingen (taal-

achterstand, chronische ziekte of handicap) waardoor ze niet volwaardig kunnen meedoen in onze samenleving. We mogen van deze mensen niet verwachten dat ze precies weten wat hun rechten zijn. Al zouden ze het weten, dan zijn veel cliënten niet assertief genoeg om voor hun rechten op te komen. De Participatieraad wil de weerbaarheid van cliënten vergroten door het volgende:

- De cliënt behoort bij elk eerste gesprek te worden ge-

wezen op zijn/haar rechten en plichten

- De cliënt heeft altijd recht op onafhankelijke cliëntondersteuning

- De klantmanager behoort een cliënt te vragen of hij/zij lid is van een vakbond, belangenorganisatie of iets dergelijks. Is dat niet zo, dan dient de klantmanager de cliënt te wijzen op het bestaan van die organisaties

- De cliënt heeft te allen tijde het recht om van klantmana-

ger te wisselen. De klantmanager dient de cliënt hier op te wijzen.

De Participatieraad heeft deze en andere wensen kenbaar gemaakt aan wethouder Groot Wassink van Sociale Zaken. We wachten zijn reactie af. U kunt bellen of een mail sturen: 0800 1217 (gratis) of deraad@participatieraadamsterdam.nl Zie ook: participatieraadamsterdam.nl

Martin Brandwagt
Duovoorzitter Participatieraad

Heils zijn bemand en beschikbaar voor vragen of zorgen van bewoners in de wijken (zie website voor locaties). Zorg dragen voor een warme maaltijd of het doen van boodschappen is mogelijk op verzoek.

Crisisopvang: 020 636 1065

Kantoor: 020 630 1111

legerdesheils.nl/goodwillcentra-amsterdam

MEE AMSTEL EN ZAAAN

Ondersteuning bij leven met een beperking. U heeft geen indicatie nodig. Op de website staan online bijeenkomsten en corona-informatie in makkelijke taal. **020 512 7272** informatie@mee-az.nl meeaz.nl

MENTRUM

Behandeling en begeleiding van mensen met langdurige, ernstige psychiatrische problemen en/of verslaving. Verwijsbrief van huisarts is nodig. **020 590 5555** mentrum.nl

DE REGENBOOG GROEP

Voor een vrijwillig maatje, buddy of coach of dagbesteding, momenteel is deze dienstverlening digitaal. **Droogbak 1-D 020 531 7600** hulpvanderregenboog.org

DE WATERHEUVEL

Ondersteuning voor mensen met een psychiatrische achtergrond. **020 626 4642** 10.00-16.00 info@waterheuvel.nl Facebook [dewaterheuvel.amsterdam](https://www.facebook.com/dewaterheuvel.amsterdam) waterheuvel.nl

RAAD EN DAAD

Van concrete hulp of juridische bijstand tot goede raad.

DE BIJSTANDBOND

Belangenbehartiger voor mensen met een minimuminkomen. **Spreekuur Da Costakade 162 (gewoon open) di en do 11.00-16.00, vanaf 13.00 met advocaat 020 618 1815 020 689 8806** bijstandsbond.org

CLIËNTENBELANG AMSTERDAM

Gratis info, advies en ondersteuning (bij vragen over o.a. zorg, zelfstandig wonen en inkomen). **Jacob Bontiusplaats 9 (INIT-gebouw) 020 57 77 999** ma t/m vr 10.00-16.00 steunpunt@clienbelangamsterdam.nl clienbelangamsterdam.nl

HET JURIDISCH LOKET

Geeft gratis juridisch advies. **0900 8020 (tijdelijk 10ct p/m)** ma t/m do

9.00-12.30 en 13.30-17.00 vr 9.00-13.00 juridischloket.nl

MANTELZORG STEUNPUNTEN AMSTERDAM

Voor Amsterdamse mantelzorgers die hulp en advies zoeken is er een website. Mantelzorg is langdurige en onbetaalde zorg en ondersteuning aan een naaste die chronisch ziek is en/of een beperking heeft. mantelzorgamsterdam.nl

VAKBOND

CNV De christelijke vakbond. Helpt leden tegen een geringe vergoeding met het invullen van belastingformulieren en biedt juridische bijstand. **030 751 1001** ma t/m vr 8.00-18.00 cnv.nl

FNV De vakbond voor al je vragen over werk en inkomen. Gratis belastingaangifte voor leden. **088 368 0368** fnv.nl en fnv.nl/corona voor informatie en uitleg over uw rechten bij bijvoorbeeld minder werk of verlies van werk door de coronacrisis.

VOEDSELBANK AMSTERDAM

Deelt voedselpakketten uit aan -mensen in noodsituaties. Nieuwe klanten kunnen bellen met de Maatschappelijke Dienstverlening (MaDi) in hun stadsdeel (zie op de pagina hiernaast onder Maatschappelijke Dienstverlening) amsterdam.voedselbank.org

!WOON

Gratis informatie, advies en ondersteuning over huren en wonen. Wilt u persoonlijk langskomen, maak dan vooraf een afspraak. Spreekuren tijdelijk gesloten. **020 523 0130** ma t/m vr 9.00-17.30 wooninfo.nl

VRIJWILLIGERSWERK

Niet direct uitzicht op betaald werk? Soms kan vrijwilligerswerk u een eind op weg helpen. Bespreek het wel eerst met uw klantmanager of inkomensconsulent van de gemeente.

HUMANITAS

Biedt hulp bij eenzaamheid, verlies en rouw, opgroeien, opvoeden, thuisadministratie, detentie en begeleiden artsenbezoek. **020 773 6542** kantoor.amsterdam@humanitas.nl humanitas.nl

DE REGENBOOG GROEP

Regenboog-vrijwilligers zetten zich in voor mensen in sociale armoede: dak- en thuislozen, verslaafden, mensen met

psychiatrische klachten of schulden. Ook vrijwilligerswerk online vanuit huis **020 531 7600** deregenboog.org/vrijwilligerswerk-amsterdam

VRIJWILLIGERS CENTRALE AMSTERDAM

Digitale vacaturebank. Hier zitten ook klussen tussen die je vanuit huis kunt doen, zoals bij ICT, fondsenwerving, communicatie en media.

Zie vca.nu/coronahulp voor vrijwilligerswerk in verband met corona.

VCA Amsterdam 020 530 1220

VCA Nieuw-West 020 408 1040

en **06 3403 0720**

VCA Noord 020 636 5228

en **06 1128 3285**

VCA Zuid 020 530 1220

vca.nu

OVERIG

BELANGENVERENIGING DRUGGEBRUIKERS MDHG

Belangenbehartiging en cliëntondersteuning voor druggebruikers en dak- en thuislozen. Mensen met een ondersteuningsvraag kunnen tussen 10.00 en 16.30 uur langskomen of bellen. **020 624 4775** Jonas Daniel Meijerplein 30 mdhg.nl

CLUBHUIS NOORD

Dagbesteding voor mensen met een psychiatrische achtergrond vanuit de WMO. **020 886 88 68** cordaan.nl/locatie/clubhuis-noord

DE LUISTERLIJN

Telefonische hulpdienst voor een gesprek (24 uur per dag). Live Chat beschikbaar via de website **020 675 7575** deluisterlijn.nl

HOME-START

Getrainde vrijwilligers bieden opvoeden en gezinsondersteuning bij lichte opvoedvragen, voor gezinnen met kinderen tot 7 jaar. Home-Start+ voor 7 t/m 14 jaar. **020 523 1100** home-start.nl

HVO-QUERIDO

Helpt daklozen, vrouwen-opvang, woonbegeleiding en dag-activiteiten. Uitgangspunt is wat iemand kan, in plaats van niet kan. **020 520 3000** ma en di 13.00-16.00, wo t/m vr 9.00-12.00 hvoquerido.nl

JEKUNTEER.NL

Een overzicht van online en beschikbare (vrijwilligers)activiteiten in Amsterdam. **085 273 3637** jekunteer.nl

JEUGDFONDS SPORT AMSTERDAM

Biedt financiële steun aan Amsterdamse kinderen van 2-18 jaar die lid willen worden van een sportclub. Aanvragen worden geaccepteerd maar pas definitief goedgekeurd als sportclubs opengaan. **06 2007 4161** jeugdfondssport.nl/amsterdam

JONGERENCULTUURFONDS AMSTERDAM

Betaalt contributie/lesgeld voor 1 culturele activiteit per jaar voor 2-18-jarigen bij krappe financiën. Kijk op kunstvol.nl voor online lessen. **06 8379 9753** wo 10.00-13.00 jongerencultuurfonds.nl

NIBUD

Helpt het huishoudboekje op orde te krijgen. Op welke toeslagen en subsidies heeft u recht? Zie: nibud.nl/berekenuwrecht Nu ook Stappenplan Grip houden bij geldzorgen door coronacrisis. **030 239 1350** ma t/m vr 9.00-13.00 nibud.nl

PROTESTANTSE DIACONIE

Helpt dak- en thuislozen, migranten zonder verblijfstatus en vluchtelingen en anderen op of onder bestaansminimum. **020 535 3700** diaconie.org

REPAIR CAFE

Tips voor mensen die thuis kapotte spullen willen repareren. In verband met coronamaatregelen geen 'traditionele' Repair Cafés tot 1 september. repaircafe.org

RODE KRUIS AMSTERDAM

Verleent noodhulp en sociale hulp aan Amsterdammers. **020 622 6211** rodekruis.nl/amsterdam-amstelland rodekruis.nl/liveblog

STADSBANK VAN LENING

In de volksmond 'lommerd', voor het belenen van waardevolle spullen. Alleen voor bestaande klanten op afspraak. **14020 (alg. nr.)** amsterdam.nl/sbl

DE WARMLINE

Telefonische hulpdienst voor een gesprek met een lotgenoot uit de GGZ. **020 623 45 55** ma t/m vr 19.00-21.30 roads.nl/contact/warmline

ZONNEBLOEM

Kun je door een beperking niet (meer) doen wat voor anderen vanzelfsprekend is? Activiteiten van de Zonnebloem gaan nu niet door, maar contact is mogelijk. **020 664 7693** zonnebloem.nl/regio-grootamsterdam

Advertentie

DE REGENBOOG GROEP

#KOMUITJEBUBBEL

WORD VRIJWILLIGER - WWW.DEREBENBOOG.ORG

VERBREED JE HORIZON EN ONTMOET BIJZONDERE MENSEN

DONATIES VOOR WEESHUIS: GIFTEN OF INKOMEN?

Een weeshuis oprichten in Suriname, dat was de grote droom van Mirjam (59). Zij had er de tijd voor, want ze zat al jaren in de bijstand. Zij hielp als vrijwilliger allochtone jongeren en zij wist hen te inspireren donaties bijeen te brengen voor verwaarloosde kansarme kinderen in Suriname. Na verloop van tijd stond er voldoende geld op haar privérekening en begon de bouw. Aan de hand van foto's liet Mirjam de donateurs weten hoe de bouw van het weeshuis verliep. Het project is succesvol afgerond. Toen stond opeens de Sociale Dienst op de stoep. Volgens de Sociale Dienst waren de donaties geen giften, maar was het inkomen van Mirjam. Dat mag niet zomaar van de bijstand. En het ging over een fors bedrag. Of Mirjam die €100.000,- even wilde terugbetalen. Ook haar uitkering werd beëindigd, maar na bezwaar werd dat hersteld. Maar die €100.000,- had Mirjam niet meer. Alle giften waren gebruikt voor de bouw van het weeshuis. Dat kon ze ook aannemelijk maken. Toen werd (sociaal) advocaat Jeroen Walker ingeschakeld. Walker noemt het een gecompliceerd juridisch vraagstuk. "Het was natuurlijk veel beter geweest als mijn cliënt dit project vooraf had gemeld bij de gemeente. Dan hadden er afspraken kunnen worden gemaakt. Maar maatschappelijk gezien is de houding van de Sociale Dienst eigenlijk niet te begrijpen." Walker legt uit dat er volgens hem geen fraude is gepleegd en dat Mirjam geen voordeel heeft gehad. Toch eist de Sociale Dienst het geld terug. Walkers verzoek om van de strikt juridische manier van kijken af te stappen, werd niet gehonoreerd. Ook zijn verzoek het oordeel van de wethouder Sociale Zaken te vragen, vond geen gehoor. Dus loopt er een rechtszaak. Walker betreurt de juridische weg. "Het nieuwe bijstandsbeleid is toch dat meer maatwerk wordt geleverd bij de beoordeling van zulke zaken." Wordt vervolgd.

Erik van Erp schrijft over zaken van (sociaal)advocaten.

BELASTINGDIENST - TERMIJN VERZOEK BIJZONDERE SITUATIE VERLENGD NAAR 5 JAAR

De termijn om de Belastingdienst te vragen rekening te houden met een bijzondere situatie is verlengd. Dit was zes weken en is nu vijf jaar na afloop van het jaar waarover het verzoek gaat. Er zijn bijzondere situaties waarin u geen toeslag krijgt of minder toeslag, terwijl dat eigenlijk niet de bedoeling is. Het gaat bijvoorbeeld om de volgende situaties:

- U hebt bijzonder inkomen, zoals een afkoopsom, een bijzondere uitkering of een nabetaling.
- Een ex-medebewoner woont langer dan een jaar ergens anders, maar telt nog mee voor huurtoeslag, waardoor u minder krijgt.
- U verzorgt iemand bij u thuis en daardoor krijgt u minder huurtoeslag.
- U hebt bijzonder vermogen, zoals een vergoeding voor leed dat u is aangedaan. Of uw kind heeft vermogen waar u zelf niet bij kunt.

Als er rekening wordt gehouden met uw bijzondere situatie zou u misschien wel toeslag krijgen of meer toeslag. U kunt de Belastingdienst daarom vragen te kijken naar uw bijzondere situatie. U doet dan een 'verzoek bijzondere situatie'. Of een 'verzoek bijzonder vermogen'. Eerder kon u een verzoek doen tot zes weken na de definitieve berekening van uw toeslag. Of tot zes weken na een beslissing op uw bezwaar. Dit was voor veel mensen te kort. Daarom is deze termijn vanaf dit jaar verlengd naar vijf jaar na afloop van het jaar waarover het verzoek gaat. Heeft u geen verzoek gedaan, terwijl wel een bijzondere situatie is? Of heeft u een verzoek gedaan maar is dat afgewezen omdat dit te laat was? Dan kunt u nu alsnog een verzoek doen. Wilt u een verzoek doen over 2015? Dan moet dat vóór 1 januari 2021.

Firoza Gaurisankar sociaal raadvrouw Dynamo

Zie voor adressen Sociaal Raadslieden pagina 36 (3e + 4e kolom)

Advertentie

Problemen met uw uitkering?

- Blijven betalingen uit?
- Is uw uitkering afgewezen?
- Is uw uitkering beëindigd?
- Wordt uw uitkering teruggevorderd?
- Wordt uw uitkering gekort?

Wij bieden deskundige hulp. Cliënten met een inkomen op minimumniveau zijn geen (of zeer weinig) kosten verschuldigd.

Het eerste gesprek is **ALTIJD GRATIS**.

Woensdag 10.00 tot 12.00 uur gratis inlooppreekuur.

Walker & Wittenleger
advocaten

020-6730055

Hunzestraat 70 1079 WE Amsterdam www.walkerwittenleger.nl info@walkerwittenlegeradvocaten.nl

Popeye's lieveling

Tekst en beeld Puck Kerkhoven

INGREDIËNTEN VOOR 2 PERSONEN

- 4 oude witte boterhammen (bijvoorbeeld over van tosti's)
- 2 eetlepels boter
- 4 aardappels, licht kruimig
- 2 eieren
- 400 gram bladspinazie, diepvries, liefst in bolletjes/blokjes
- 2 eetlepels (niet geklopte) slagroom
- nootmuskaat, zout en peper

Ik heb standaard diepvriesspinazie bolletjes in het vriesvak; superhandig. Heb je, om wat voor reden dan ook, even geen verse groenten in huis, dan tover je toch nog iets lekkers en gezonds op tafel. Is de zak bijna leeg, dan hou ik scherp de folders in de gaten. Vandaag maken we spinazie met een eitje en lekker ouderwetse broodsoldaatjes; is je oude brood ook gelijk op!

Diepvriesspinazie neemt veel minder ruimte in dan verse. Het is langer houdbaar, vrijwel net zo gezond en megavers. Ik heb dat met eigen ogen gezien; ik ben ooit op de spinazievelden van een bekend merk geweest, net over de grens in Duitsland. De geogste blaadjes werden binnen een dag gewassen, heel kort gekookt, in porties verdeeld en shock-gevroren in een megakeuken vlakbij. Verser kan niet, of je moet ze zelf uit de tuin plukken en dezelfde dag eten. Goed om te onthouden dat de grote merken

ook produceren voor de eigen merken van supermarkten. Voordeel van bolletjes (of blokjes) spinazie, boven zo'n groot blok, is dat je heel precies kunt doseren en ze ontdooien veel sneller. Je kunt zoveel kanten op met spinaziebolletjes; mengen

- door de curry of woksotel; met zalm door de pasta; in een hartige taart of quiche; romige soep mee maken; als vulling van lasagne, ravioli of tortellini; in een gezonde smoothie. Of verras iemand met een spectaculair ontbijt: Eggs Benedict, met spinazie, Hollandaisesaus en een gepocheerd eitje op toast.
- Het is een mythe, waarin alleen wij in Nederland geloven, dat je gerechten met spinazie niet nogmaals mag verhitten. Dus ga je gang als je morgen een spinaziekliekje wil opwarmen. Helaas is het ook een sprookje dat je van spinazie zo sterk wordt als Popeye. Gezond is het absoluut want het zit bomvol vitaminen en mineralen. Ook ijzer ja (nodig voor sterke Popeye-spiers)
- maar eerlijk gezegd: in linzen en bonen zit veel meer.

RECEPT

SPINAZIE MET BROODSOLDATJES EN EI

- Snij voor broodsoldaatjes de boterhammen in 3 langgerekte driehoeken. Verhit boter in een grote koekenpan en bak de driehoekjes op een zacht vuur knapperig goudbruin.
- Schil aardappels, doe in pannetje met zoveel water met zout, dat ze net onder staan. Kook in ca. 20 min. gaar, giet af. Kook eieren halfzacht, in 5-6 min. in kokend water. Kneus de eierschalen, spoel goed af onder de koude kraan (dat pelt makkelijker) en halveer.
- Verwarm de diepvriesspinazieblokjes in een bodempje water. Laat goed uitlekken in een zeef, doe terug in de pan, roer slagroom erdoor en breng op smaak met zout, peper en een snufje nootmuskaat. Warm nog even door. Steek broodsoldaatjes rechtop met hun punt in de spinazie. Eitjes erop, aardappels erbij.
- *Tip: Geen room in huis? Roer dan een scheutje koffiemelk erdoor. Werkt ook.*

Wil jij ook in Klerenzooi? Stuur een mail naar service@mugweb.nl

Om er goed uit te zien, hoef je niet veel geld uit te geven. MUG stuurt iedere maand een lezer(es) met €30,- op pad om zich in het nieuw te steken. Tekst Vanessa Vijzelman Beeld George Maas/Fotonova

De Mexicaanse kunstenares Adriana Papayanopulos (42) woont zeven jaar in Nederland. "Wat een verscheidenheid aan modieuze kleding kun je hier tweedehands krijgen. Geweldig! Dat is in Mexico niet gebruikelijk, wel outlet. Laatst was ik bij een kledingruil in CREA van de UvA. Een aanrader. Bij de IJ-Hallen heb je ook een leuke kledingbeurs."

Toch vindt Adriana Nederlanders niet zo modebewust. "Mensen hier besteden minder aandacht aan hun uiterlijk. In Mexico dragen vrouwen vaker hakken, nette kleding en gaan altijd met make-up op de deur uit. Zelfs als je met vriendinnen koffie drinken, draag je wat hier eerder een party outfit is. Ook bij de Mexicaanse mannen is nette kleding de norm, zoals een overhemd of zelfs een pak. Je kunt het vergelijken met Zuid-Europa, met name Italië."

Adriana draagt normaal het liefst donkere kleding. "Ik hou van zwart, (donker)grijs, wit of donkerblauw. Mijn woning is ook ingericht

met basic kleuren. Daarom gebruik ik in mijn schilderijen het hele kleurenpalet. Dat is op Instagram te zien onder @adriana_papayanopulos. Ik baseer mijn kunst vaak op mijn omgeving."

Voor Klerenzooi is ze door haar vriendin Daphne (zie de vorige aflevering) op sleeptouw genomen om te shoppen. "Dankzij haar ben ik uit mijn comfortzone gestapt. Ik vind de kleding die ik heb gekozen echt leuk!"

De gymmen zagen zij bij de tweedehandswinkel Karma Karma. "Ze zijn heel artistiek en vintage 70's. Ik vond ze bij mij passen." Adriana houdt van jurken in combinatie met gymmen. Ze is fan van Converse All Stars. "Meestal heb ik verflodders op mijn gymmen, dat is mijn stijl. Ik hou van biologisch katoen, zijde of pure wol. Gerecycled materiaal mag ook, mits van goede kwaliteit. Ik koop liever iets duurdere dingen die lang meegaan dan veel goedkope kleding."

Vest €3,- Waterlooplein **Jurk gratis** via Weggeeftafel De Tagerijn (Balboastraat 18) **Panty €6,-** Hema **Schoenen €15,-** Karma Karma (Adm. de Ruijterweg 11hs)

PRUTSEN MET HET PIPPI LANGKOUSGEVOEL

Als Gertjan Koele (64) klust, krijgt hij het Pippi-Langkousgevoel: "Zo van: ik heb het nog nooit gedaan, dus ik denk dat ik het kan. Als ik iets wil maken, begin ik gewoon."

Gertjan noemt zijn hobby 'prutsen'. In het dagelijks leven werkt hij bij een woningcorporatie. "Dat is veel praten. Prutsen is een mooie tegenhanger. Als je klust, zijn dingen maakbaar. Je kunt iets steviger maken door er een schroef in te draaien. Bij mensen is dat iets lastiger." Het begon met brommertjes toen hij een jaar of 15 was. "Wij woonden in Leidschendam, vlak bij Den Haag. Daar reed iedereen op een zwarte Kreidler. Opgevoerd natuurlijk. Ik wou ook zo'n ding." Zijn eerste brommertje werd een snel brommertje. "Je kocht snelle spullen of je maakte hem sneller. Cilinders uitvullen, oppimpen. Later heb ik eindeloos geprutst aan een motorfiets. We gingen ermee op vakantie en op de rondweg bij Lyon deed 'ie het niet meer." Hij lacht er nog om. "Er gaat altijd van alles kapot maar

Tekst Trudy Admiraal
Beeld Fred van der Zee

Wil jij ook in Mijn Hobby? Stuur een mail naar service@mugweb.nl

dat vind ik gewoon leuk." Technische vragen zoekt hij op Youtube op. "Dan leer je van iemand aan de andere kant van de wereld hoe iets moet. Ik kom ook graag in de Buurtwerkplaats Noorderhof, naast het Sloterparkbad. Er lopen mensen rond die ook denken er verstand van te hebben, daar zit altijd wel een goed idee bij." Daar kon hij een tafeltje lassen en een kast maken waar hij kratten in zette. "Dan zie ik iets en denk: dat kan ik ook. Nu maak ik

een bakfiets voor de hond." De onderdelen vond hij voor een prikkie op Marktplaats. "Vroeger zocht ik in het blad de Via Via. Zo wist ik een motorfiets op de kop te tikken van NSU, een Duits merk. Hij ligt al meer dan tien jaar in delen uit elkaar. Als ik met pensioen ga, moet ie klaar zijn. Dan wil ik ermee over de Alpen rijden."

buurtwerkplaatsnoorderhof.nl

BEELDENTUIN IN HET VLIENGBOS

Mijn opvoeding zou je als fatsoenlijk en correct kunnen omschrijven. Chips was om te eten en niet om mee te schelden als ik mijn vinger tussen de deur kreeg. Het Engelse woord voor darmontlasting kwam er bij ons in huis al helemaal niet in. Het was dan ook een shock toen ik in een van de geschiedenisboeken op school een foto zag van het beeld van David van Michelangelo. Niet per se omdat ik jaloers was op de marmeren sixpack van David maar vooral door het feit dat David geen onderbroekje droeg, waardoor hij in volle glorie zijn mannelijkheid blootlegde. Wat me nog het meest verbaasde, was dat Michelangelo de moeilijke weg had gekozen bij het beeldhouwen. De edele delen buiten beschouwing laten was beeldhouwkundig een stuk eenvoudiger geweest als je het mij vraagt. Waarschijnlijk had Michelangelo een pikhouweel en bracht hij daar een ode aan. Of

het adamskostuum was in die tijd in de mode. Ik weet het ook niet. Ik lette nooit op bij geschiedenis.

Eén ding was duidelijk. Michelangelo wilde niet de boeken ingaan als een lullig beeldhouwertje die bekendstond om zijn Franse slag. Ik vond het fascinerend. Dat een beeld van meer dan 500 jaar oud nog zo bekend kan zijn. De hele ontstaansgeschiedenis van dit beeld ben ik weer vergeten. Eén beeld zegt meer dan duizend woorden. Klopt als een bus. Met de hakken over de sloot, sloot ik het vak Geschiedenis af met een schraal zesje.

Nu ik een stukje ouder ben, interesseert het verleden me steeds meer. Toch blijven kunstwerken als de *David* meer tot de verbeelding spreken dan een lap tekst. Ik denk dat ik dan ook binnenkort een kijkje ga nemen in het Vliegenbos in Amsterdam-Noord. Daar is een jaar geleden een nieuwe beeldentuin geopend. Er staan beelden van kunstenaars als Jan Sierhuis, Corneille, Chris Tap en Ton Kalle. Leuk om eens een kijkje te nemen.

Zie onderstaande websites voor meer informatie:

beeldenbosnoord.nl

tuinparkbuitenzorg.nl/2019/10/beeldenbos

Tekst Andreas Verwaal

GEKNIPT

Christine Westerveld

De foto hiernaast is in 9 stukjes geknipt en verschoven. Leg ze in de juiste volgorde. Welk gebouw ziet u?

Hints:

- het is niet alles goud wat hier blinkt
- binnenkort verlies ik mijn rondingen
- ik laat me niet langer 'beknotten' en word opener en toegankelijker

OPLOSSING OKTOBER 2020:
metrostation Noord

Atlas Contact geeft 3 exemplaren weg van *Coronakronieken* van Daan Heerma van Voss t.w.v. €15,- (paperback). Maak snel de puzzel. Mail uw naam + adres uiterlijk 30 november naar service@mugweb.nl o.v.v. 'november2020puzzel'.

Wat overkomt ons? Velen stelden zich die vraag toen de coronacrisis zich ontvouwde. Gefascineerd door dagboeken uit eerdere crisistijden ging Daan Heerma van Voss op zoek naar wat we die eerste 7 weken van deze crisis ervoeren. Hij vond grote en kleine verhalen, beleefd in het oog van de storm of in de luwte van het balkon, van overal ter wereld.

MUG

MAGAZINE

GRATIS

Ligt op meer dan 300 plekken in Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Duivendrecht, Muiderberg, Ouderkerk a/d Amstel, Weesp en IJmuiden.

Onder meer verkrijgbaar bij bibliotheken, buurthuizen, culturele instellingen, scholen, stadsloketten, werkpleinen, ziekenhuizen, zorgcentra en zwembaden.

Ook verkrijgbaar bij 56 filialen van Albert Heijn, Dirk van den Broek, Jumbo, Spar en Praxis in Amsterdam, Amstelveen en Weesp.

CENTRUM

AH Frederiksplein 1
AH Jodenbreestraat 21
Spar Nieuwe Kerkstraat 65
AH Prins Hendrikkade 20
AH Sarphatistraat 141
AH Westermarkt 21-27
AH Westerstraat 79

NIEUW-WEST

AH A.Allebéplein 12
Jumbo P. Calandlaan 808
AH Delflandplein 31
AH Lambertus Zijlplein 8
AH Osdorpplein 469
Jumbo Plein '40-'45 12
Dirk Sierplein 6

NOORD

AH Buikslotermeerplein 310
Praxis Draaierweg 9
Dirk Meeuwenlaan 76
AH Mosveld 129
AH Molenwijk 35
AH Waterlandplein 255

OOST

Ekodis Beukenplein 73
Spar Carolina MacGillavrylaan 3196
AH Celebesstraat 43
AH Eerste van Swindenstraat 91
AH Helmholtzstraat 63
Praxis Molukkenstraat 190
AH Molukkenstraat 308
Deen Pampuslaan 45
Dirk Pretoriusstraat 9
AH IJburglaan 719

WEST

Jumbo Baarsjesweg 303
Dirk Bilderdijkstraat 126
AH Bos en Lommerweg 117
AH Gulden Winckelplantsoen 5
AH Kinkerstraat 89
Dirk Mercatorplein 6-13
AH Overtoom 116 H
AH Postjesweg 65
Praxis Van Slingelandtstraat 32
AH Spaardammerdijk 3
Dirk Tweede Hugo de Grootstraat 45

ZUID

AH Amstelveenseweg 186
Jumbo Buitenveldertselaan 184
Jumbo Kastelenstraat 70
Dirk Marie Heinekenplein 25
Dirk Rijnstraat 48
AH Rijnstraat 139
Dirk Sloterkade 110-127
Praxis Trompenburgstraat 14A

ZUIDOOST

AH Bijlmerplein 526
AH Harriët Freezerstraat 96
Jumbo Reigersbos 196
Jumbo Wisseloord 126

AMSTELVEEN

AH Bourgondische Laan 14-28
AH Groenhof 144

WEESP

Deen Amstellandlaan 32

COLOFON

Redactie: Joop Lahaise (hoofredacteur), Robin Uitham (tijdelijk hoofredacteur), Marcel Schor (redactiechef)

Medewerkers aan dit nummer: Trudy Admiraal, Erik van Erp, Josje Kerkhoven, Puck Kerkhoven, Marchien Kuijken (eindredactie), Jacques Peeters, Arnoud van Soest, Fabian Takx, Elizabeth Venicz, Jos Verdonk, Andreas Verwaal, Vanessa Vijzelman, Christine Westerveld redactie@mugweb.nl

Vormgeving: Rob van der Doe, Jantine Jimmink, cover Erik Veld layout@mugweb.nl

Beeld: Joep Bertrams, Sandra Hoogeboom, George Maas, Pejo, Erik Veld, Sodis Vita

Administratie: 020 6077 600 of administratie@mugweb.nl

Acquisitie: 020 6077 601 of advertentie@mugweb.nl

Contact: Postbus 6259, 1005 EG Amsterdam

Distributie: Fred van der Zee, Richard Nadort, Tony Strijbosch

Drukkerij: Senefelder Misset

Oplage: 32.000

MUG Magazine en mugmagazine.nl zijn uitgaven van stichting BBU (directeur/uitgever Joop Lahaise) en wordt gemaakt door een onafhankelijke redactie, aangevuld met vrijwilligers en freelance medewerkers. Voor wie geen nummer wil missen of buiten het verspreidingsgebied woont, is een abonnement mogelijk. Kijk op mugmagazine.nl voor tarieven of bel vrijblijvend met 020 6077 600.

Een leven met zorg organiseren dat kan best moeilijk zijn.

Met al uw vragen over zorg, welzijn, wonen, werk, inkomen en vervoer kunt u bij ons terecht. **Wij helpen u gratis verder!**

020 5 777 999 - op werkdagen van 10.00 - 16.00 uur

steunpunt@clienbenbelangamsterdam.nl

www.clienbenbelangamsterdam.nl

**Clíenten
belang**
AMSTERDAM...

KRINGLOOPBEDRIJF DE **LOKATIE**

• KLEDING • MEUBELS • SPEELGOED • GASFORNUIZEN
• CURIOSA • SERVIESGOED • BOEKEN • EN VEEL MEER

WIJ HALEN
GRATIS UW
OVERTOLLIGE
HUISRAAD OP!

Buikslotermeerplein 2-10 - di t/m do 10.00-17.00
Amsterdam - Noord

Distelweg 85 - 2000 m² ma t/m za 10.00-17.00
Amsterdam - Noord - gratis parkeren!

Eerste Oosterparkstraat 236 ma t/m za 10.00-17.00
Amsterdam - Oost

Voor meer informatie:

www.delokatie.org / T 020 463 11 15 / E info@delokatie.org

UW ADRES VOOR GOEDKOPE MERKSCHOENEN

esporta

FASHION OUTLET
DAPPERSTRAAT 68

SNEAKERS.SPORT.KLEDING.RUNNING

De enige echte kringloop in de Zaanstreek
Hét adres voor alles omtrent uw inboedel

KRINGLOOPWINKEL

Boeldag
ZAANSTREEK SINDS 1980
Hergebruik en milieubewust

Weet u dat Boeldag enorm veel spullen heeft waaronder:
800 bloempotten, 150 spelletjes en puzzels, 1200 boeken,
150 blikken, 1000 cd's, 1000 dvd's, 1200 grammofoonplaten,
heel veel huishoudelijke artikelen. 2000m² verkoopruimte.

Woning ontruimen en bezemschoon opleveren
U kunt uw spullen ook bij ons langsbrengen

KRINGLOOP-BOELDAG.NL

Openingstijden: ma t/m za 10.00 - 17.00 uur
Breedweer 41 • 1541 AB Koog a/d Zaan • 075 - 631 20 90
Op loopafstand van station Koog aan de Zaan

De Uitkeringsspecialist
Advocatenkantoor Willering
Prinsengracht 677
Amsterdam
T: 020 - 627 37 95
E: b.willering@live.nl

De Uitkeringsspecialist
Advocatenkantoor Willering
Prinsengracht 677
Amsterdam
T: 020 - 627 37 95
E: b.willering@live.nl

De Uitkeringsspecialist
Advocatenkantoor Willering
Prinsengracht 677
Amsterdam
T: 020 - 627 37 95
E: b.willering@live.nl

Rechtshulp voor minima
Bij problemen met alle uitkeringen
U bent altijd welkom voor een gratis intake gesprek

De Uitkeringsspecialist

Advocatenkantoor Willering

020 - 627 37 95

Prinsengracht 677 Amsterdam

b.willering@live.nl

JEUGD FONDS SPORT

**Wilt uw kind lid
worden van een
sportclub of een
zwemdiploma
halen?**

Meer informatie via
jeugdfondssport.nl/amsterdam
of bel **06 20074161**

Inkomensdaling door corona?

Wij helpen!

**Aanvragen kan ook online via
www.stichtingsina.nl**

**Of wilt uw kind
muziek maken,
dansen of het
theater in?**

Meer informatie en direct zelf
aanvragen via JCFA.nl
of bel **06 83799753**

**jongeren-
cultuur-
fonds
amsterdam**